הארץ מולטימדיה

קפטן אינטרנט

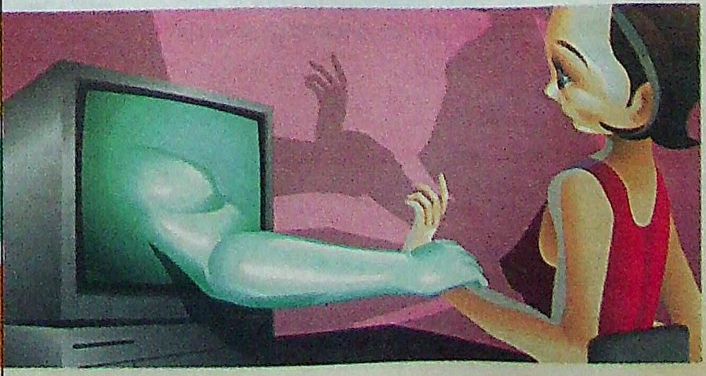
http://www.haaretz.co.il/captain גיליון מס' 142 23.11.99

לראשונה, הצליחו מדענים לשחזר תמונות שנשאבו עמוק מתוך מוחו של חתול, על ידי מדידת גלי המוח שלו. האם מתקרב היום בו נוכל להקליט את גלי המוח שלנו (או לפחות להבין איך זה עובד)? עמ' 4

מדור המוסיקה של קפטן אינטרנט עמ' 11

עכבר הכפר

מסקנות 1 "אם אפשר היה להגיד 'או.קיי, יש פה דבר אחד לא בסדר שנעשה' – אז נלך ונשנה את זה. אין דבר שהייתי רוצה בו יותר. אבל למעשה רק דבר אחד קרה, וזה שאנחנו שיפרנו את חלונות. וזה היה טוב לצרכנים. אין שום דרך אחרת להסתכל על זה" *(ביל גייטס בראיון לניוזוויק, 22.11)*

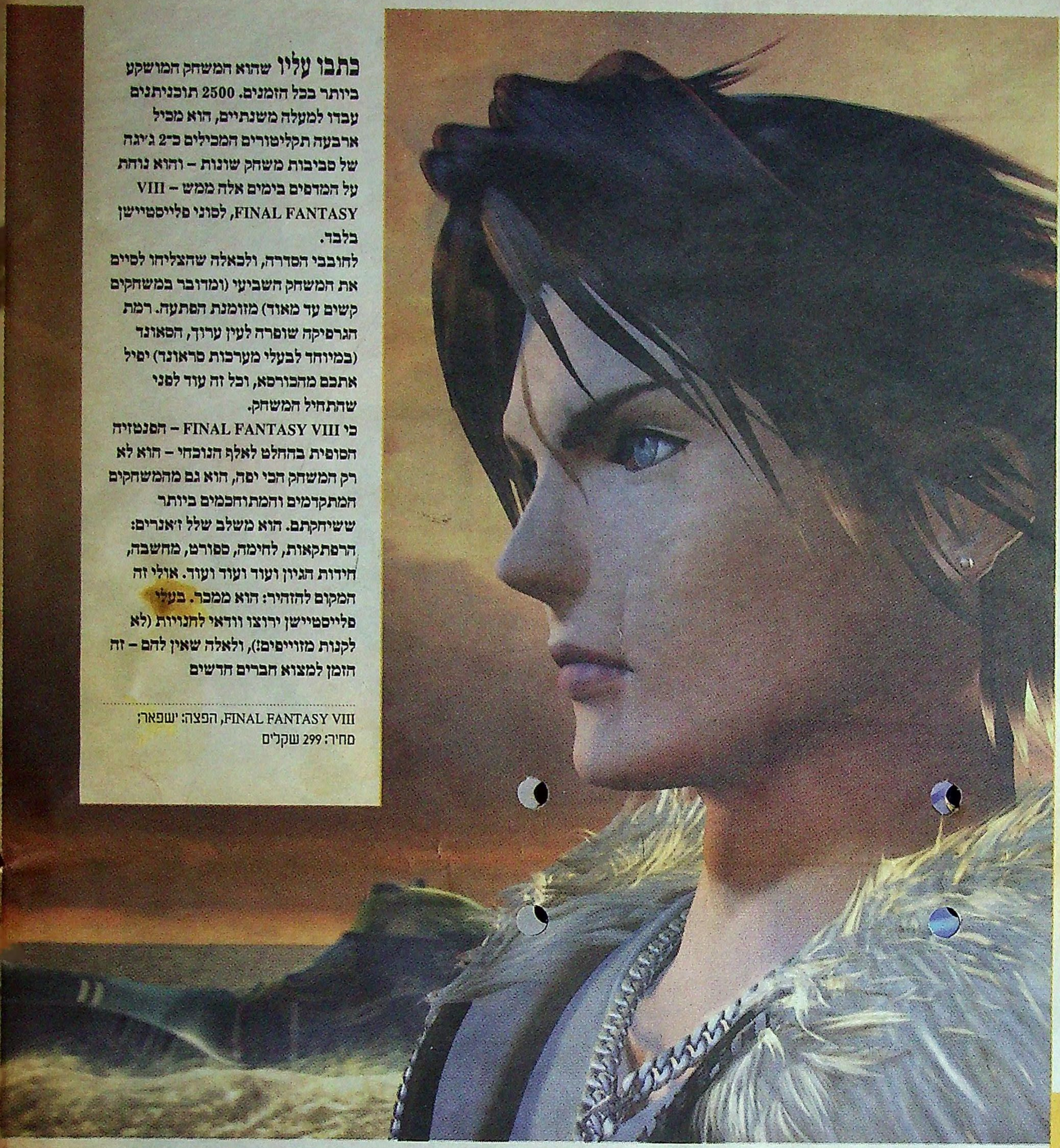
מסקנות 2 "אנחנו קוראים את החוק היום בדיוק באותה דרך בה קראנו אותו לפני חודש, חודשיים, חצי שנה, שמונה חודשים, עשרה חודשים, שנה וחמש שנים. החוק אומר שאנחנו חייבים להמשיך ולפתח טכנולוגיות לטובת הצרכנים. וזה מה שאנחנו עושים". *(סטיב באלמר, נשיא מיקרוסופט בראיון לפי.סי וויק, 19.11)*

מסקנות 3 "להיות קשוח ואגרסיווי זה לא חטא ולא לא-חוקי. ככה אנחנו מתנהגים, אנחנו קשוחים, ולהוטים, ואגרסיוויים, גם אותי אישית מתארים כבזה" *(באלמר, באותו ראיון)*

עולם חדש ואמיץ "אני לא האדם היחיד שמשתמש במחשב שלו רק על מנת להשתמש במחשב שלו. יש מיליונים כמוני. אני יודע, כי אני פוגש אותם באינטרנט – רשת בינלאומית וענקית של אנשים אינטליגנטים, מעודכנים ואוהבי מחשבים. כלומר, "אנשים בלי חיים". לא אכפת לנו, יש לנו אחד את השני. כשאתם הורסים לעצמכם את החיים על יד צפייה בזבל שמראים בטלוויזיה, אנחנו באינטרנט – בחופשיות ובפתיחות – מחליפים פרטים אינטימיים ביותר על ה"CONFIG.SYS" שלנו. *(דייב בארי)*

"האינטרנט הוא כל כך גדול, כל כך חזק, וכל כך חסר טעם, עד שלאנשים מסויימים הוא התחליף המושלם לחיים" *(דיוויד בראון, מתוך קבוצת הדיון alt.quotations)*

מה? "הדפוס והמכונה גרמו לנו לחשוב במושגים של מסגרת, דהיינו במקום מוגדר בזמן מוגדר. אבל האינטרנט מאפשרת בכל זמן בכל מקום. לכן אם נעבוד מכל מקום ונלמד מכל מקום, גם נבלה מכל מקום ונוכל לבקר בטבע בזמן העבודה ובזמן הלימודים כי לא נצטרך לנסוע לעבודה וללימודים. העבודה והלימודים יהיו בכיס ואף תפורים בבגדים ואז הם יהיו אתנו בכל מקום. כך לא נצטרך לבלוא חיות, ילדים, עובדים, חולים וכו'. למה למשל לכלוא יולדת לכמה ימים בבית החולים ולא להשאיר אותה בסביבתה הטבעית בבית?! הרי היא לא חולה? היא יולדת!" *(ד"ר אשר עידן, פורום עתידנות ב-IOL)*

כתבו עליו שהוא המשחק המושקע ביותר בכל הזמנים. 2500 תוכניתנים עבדו למעלה משנתיים, הוא מכיל ארבעה תקליטורים המכילים כ־2 ג'יגה של סביבות משחק שונות – והוא נוחת על המדפים בימים אלה ממש – FINAL FANTASY VIII, לסוני פלייסטיישן בלבד.

לחובבי הסדרה, ולבאלה שהצליחו לסיים את המשחק השביעי (ומדובר במשחקים קשים עד מאוד) מזומנת הפתעה. רמת הגרפיקה שופרה לעין ערוך, הסאונד (במיוחד לבעלי מערכות סראונד) יפיל אתכם מהכורסא, וכל זה עוד לפני שהתחיל המשחק.

כי FINAL FANTASY VIII – הפנטזיה הסופית בהחלט לאלף הנוכחי – הוא לא רק המשחק הכי יפה, הוא גם מהמשחקים המתקדמים והמתוחכמים ביותר ששיחקתם. הוא משלב שלל ז'אנרים: הרפתקאות, לחימה, ספורט, מחשבה, חידות הגיון ועוד ועוד ועוד. אולי זה המקום להזהיר: הוא ממכר. בעלי פלייסטיישן ירוצו וודאי לחנויות (לא לקנות מזוייפים!), ולאלה שאין להם – זה הזמן למצוא חברים חדשים

FINAL FANTASY VIII, הפצה: ישפאר;
מחיר: 299 שקלים

הקפטן מצטרף בצער רב לטענות שעולות בכתבה בעמ' 8 – להכנס לצ'טים בישראל בכינוי נשי זו אחת מהחוויות הפחות נעימות שאפשר לעבור באינטרנט. הקפטן ניסה בעצמו, ועד היום הוא מנסה להרחיק. אם הוא לא היה הוא (כלומר, גבר קשוח ועמיד ששמע כבר את הכל וראה הרבה יותר), הוא לא היה יודע מה היה קורה.

יש איזה כשל מחשבתי־אינטרנטי שמפריע לקפטן שלכם: הספק אנונימיות המבורכת שהאינטרנט מספק מונעת אולי מהבנאדם שמולך לדעת מי אתה, אבל אם תשאלו את הקפטן – היא לא מונעת ממך לדעת מי אתה. מילא שאנשים לא נותנים כבוד לזה שמולם, עצוב ככל שזה יהיה, אבל למה הם ככה מזלזלים בעצמם. לא ברור.

אין דבר כזה אינטרנט, אמר הקפטן שלכם אולי עשר מיליון פעמים, יש רק פרוטוקולים, מערכות פקודות ושפות תכנות – מכאן והלאה הכל תלוי תרבות. החלון משקף את הנוף שבחוץ, הוא לא יוצר אותו. מה שרואים באינטרנט, זה בערך מה שיש בחוץ. לא נעים.

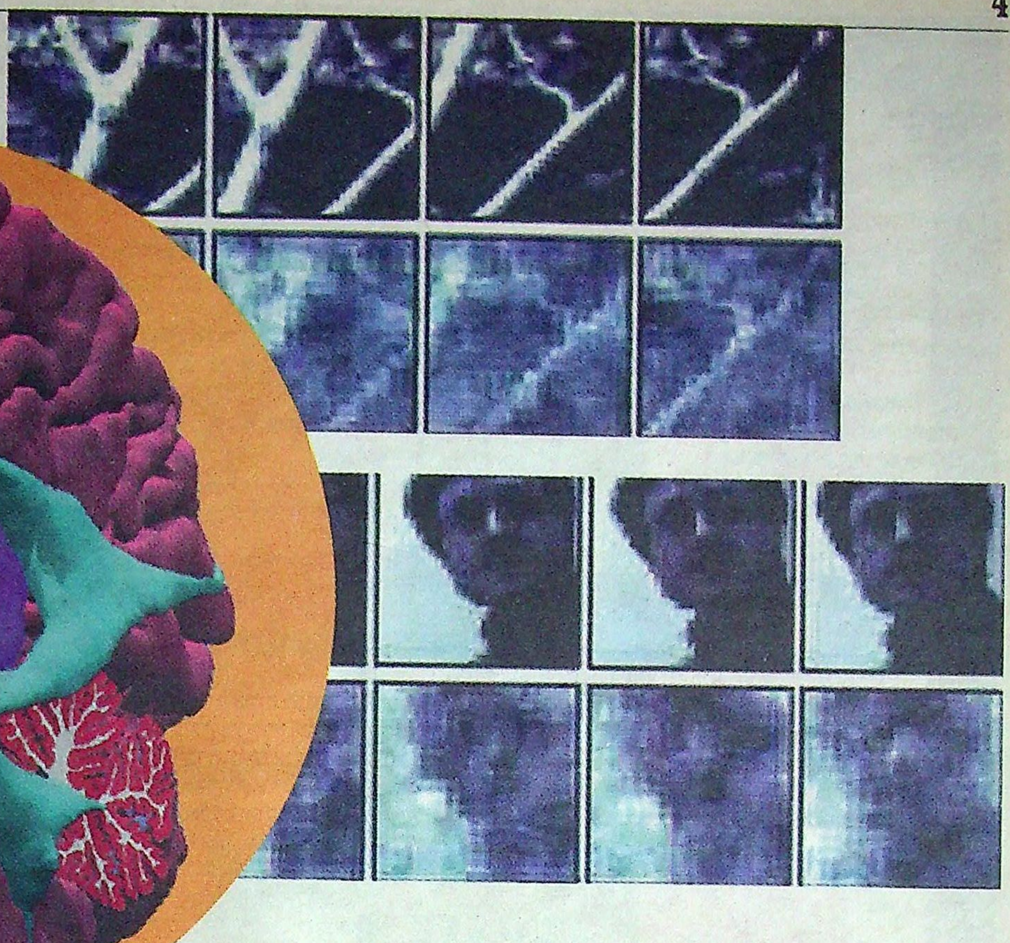
הקפטן שלכם לא מטיף מוסר ולא מצקצק בלשונו, את זה שיעשו אחרים. ובכל זאת, להתעצב מעט מותר לו מדי פעם, גם הוא בנאדם (וכאמור, לא סתם בנאדם: גבר קשוח ועמיד ששמע כבר את הכל וראה הרבה יותר). ברוב המוחלט של המקרים, חדר צ'ט עברי הוא תערובת של גסות, בורות ועילגות. מדי פעם, זה נכון, אפשר למצוא מקומות נחמדים לשוחח בהם, ואנשים נהדרים לשוחח איתם. זה קורה בדרך כלל בחדרים הלא עמוסים, בשעות הלא עמוסות. במקרים הנדירים האלה, אנשים מרשים לעצמם את החטא הנורא מכל: להקשיב. כנראה שהם בונים על האנונימיות המקוונת – אף אחד לא יידע את סודם, שבאינטרנט הם מנומסים. הקפטן, מצידו, לא יגלה לאף אחד איפה הם מתחבאים. בסך הכל, זה גם המחבוא שלו.

קפטן אינטרנט

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום – כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

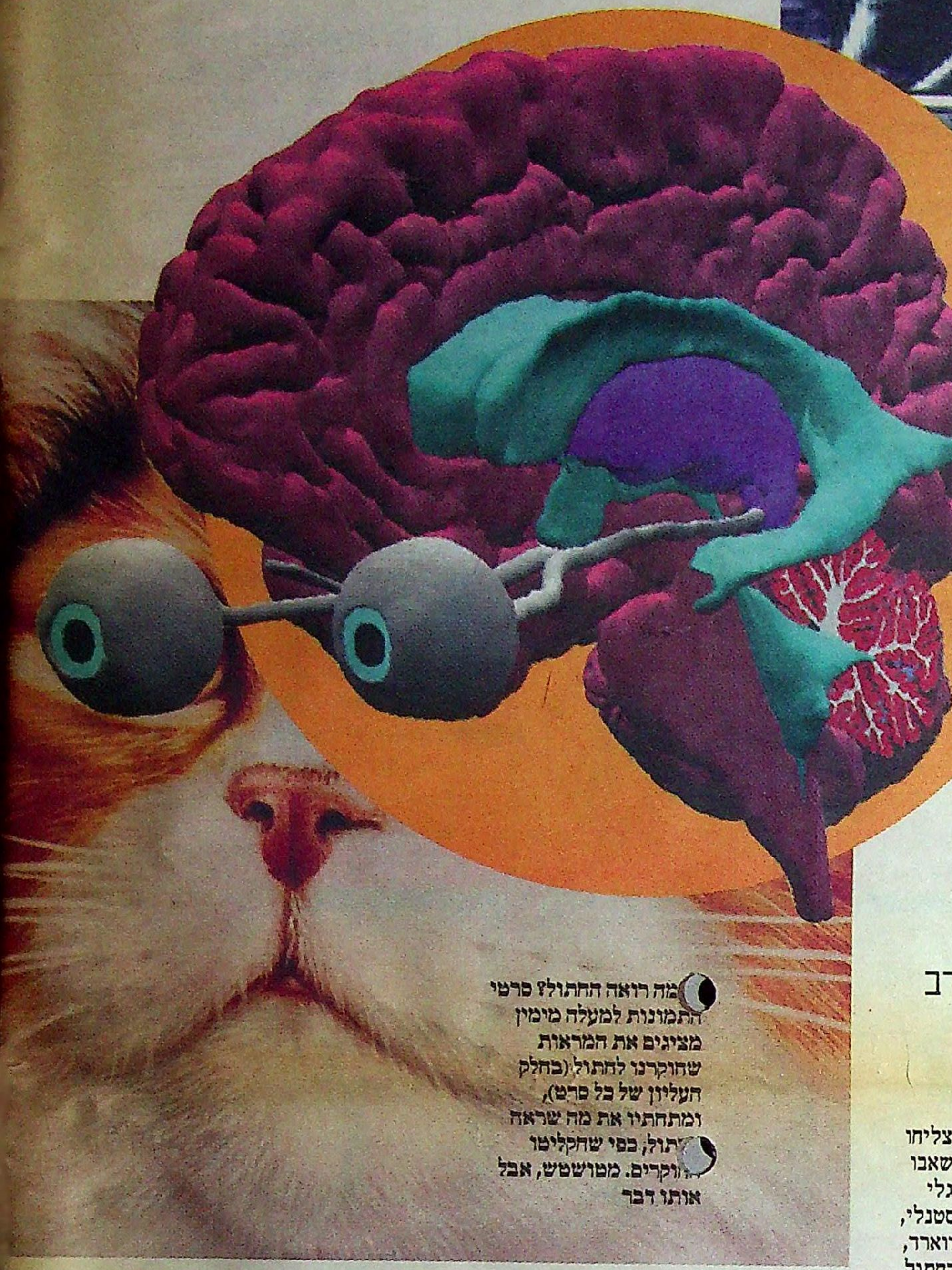
פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03־5121755 פקסימיליה: 03־5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

החתול שראה יותר מדי

לראשונה, הצליחו מדענים לשחזר תמונות שנשאבו עמוק מתוך מוחו של חתול, על ידי מדידת גלי המוח שלו. האם מתקרב היום שבו נוכל להקליט את גלי המוח שלנו?

מה רואה החתול? סרטי התמונות למעלה מימין מציגים את המראות שהוקרנו לחתול (בחלק העליון של כל סרט), ומתחתיו את מה שראה החתול, כפי שהקליטו החוקרים. מטושטש, אבל אותו דבר

גיא הופמן

hoffman@math.tau.ac.il

השנה 1999. סם פארבר, מגולם על ידי השחקן וילאם הארט, חוצה חמש יבשות כדי להביא מתנה לאמו העיוורת. פארבר מקליט חוויות ומראות מרחבי העולם, בעזרת מצלמה עתידנית, המסוגלת לא רק לצלם תמונות, אלא גם ללכוד השתקפויות מתוך מוח האדם. פארבר מלקט מראות וחלומות, כדי להקרין אותם מאוחר יותר הישר לתוך המוח של אמו. כך מתאר הבמאי וים ונדרס בסרט ההזוי "עד סוף העולם" (1991) את עולם המחר. בינתיים עברו השנים, 1999 הגיעה, עולם המחר של ונדרס הפך להווה, והחזון העתידני שלו נראה קרוב מאי פעם.

מעבר חד למעבדות המחקר של אוניברסיטת קליפורניה בברקלי. השנה היא, שוב, 1999. אבל הפעם אנחנו בעולם האמיתי, לא בסרט. שלושה מדענים – גארת סטנלי, יאנג דן ופיי לי – מצמידים ערשות מגע לעיניו של חתול הנמצא תחת הרדמה. ראש החתול מוחזק באמצעות מתקן מיוחד, ולנגד עיניו מוקרנים סרטים בשחור־לבן. מתוך גולגולת החיה בולט מכשיר מדידה התקוע עמוק בתוך מוחו של החתול ורושם פעילות נמרצת. מדידות אלו, שנראות כמו רישומי א־ק־ג, מוזנות לתוך מחשב שנמצא בקרבת מקום. המחשב מנתח את האותות החשמליים, מתרגם אותם לתמונות, ומדפיס. התמונות, מטושטשות מעט, ולא באיכות מעולה, אבל הן מצביעות על ממצאים חד משמעיים. אפשר לראות בבירור שזאת השתקפות של הסרטים המוקרנים לנגד עיני החתול. רק שהתמונות הפעם לא מגיעות ממכשיר הקרנת הסרטים, אלא הישר מתוך מוחו של החתול.

סיפורה של תמונה

לא מדובר במדע בדיוני, אלא בניסוי מדעי אמיתי שנעשה השנה, ושאחת ממטרותיו היתה להבין טוב יותר כיצד מעובד מידע חזותי בתוך מוח האדם. הניסוי אמנם נעשה בחתול, אבל תוצאותיו אמורות ללמד על אותם תהליכים שמתרחשים במוח של כל אחד מאתנו. תוצאות הניסוי התפרסמו בגיליון ספטמבר של כתב העת המכובד, "Journal of Neuroscience", ועורר הדים בקהילה המדעית. יאנג דן וגארת סטנלי הצליחו לבצע מחזור ראשון מסוגו של תמונות שנשאבו עמוק מתוך מוחו של יונק, על ידי מדידת גלי המוח. דן, חוקרת בחוג לביולוגיה תאית, וסטנלי, מרצה במחלקה להנדסה באוניברסיטת הרווארד, מדדו תגובות של 177 תאים שונים במוח החתול, ובאמצעות תהליך מתמטי ממוחשב הצליחו לשחזר מתוכו תמונות, שדומות מעבר לכל ספק לסצינות שראה החתול בזמן המדידה.

אחד האתגרים הגדולים ביותר של המדע היום הוא הניסיון להבין כיצד פועל מוח האדם, ובאיזו צורה מאוכסן המידע במוח. במקרה של חוש הראייה, ידוע כבר מזמן מהו המסלול אותו עובר המידע הוויזואלי. סיפור התמונה מתחיל בעין, שם משתקף העולם הסובב אותנו בעזרת עדשה על גבי הרשתית, שהיא רקמה של קצוות עצבים. אור שפוגע ברשתית מעורר תגובות חשמליות המועברות לקליפת המוח, האחראית על הפעולות הגבוהות של המוח, כלומר על ניתוח המידע.

האזור שמנתב את המידע מהרשתית לקליפת המוח נושא את השם "Lateral Geniculate Nucleus", או בקיצור LGN, והוא משמש מעין "תחנת מעבר" בין החושים לחלק המתוחכם יותר של המוח. בדיוק בחלק הזה, ב-LGN, ביצעו סטנלי ודן את המדידות שלהם. אחת השאלות המרתקות ביותר בחקר המוח היא כיצד יודע המוח לפרש את האותות החשמליים חסרי הצורה לכאורה ולבנות מהם עולם דמיוני פנימי, אותו אנחנו חווים יום יום. תוצאות הניסוי שהתקיים בברקלי הן ללא ספק צעד חשוב לקראת פתרון התעלומה. מתוך הסרטים שהופקו במחשבי המעבדה, אפשר ללמוד שבתחנת המעבר, ה-LGN, מקודדים גלי המוח תמונה אותנטית מאוד של המציאות. אבל לא רק שקיים קידוד כזה, החוקרים בברקלי הצליחו להראות שיטה להפוך את הקידוד הזה לתמונה של ממש. וכפי שמתארת זאת יאנג דן: "הניסוי שלנו מראה שיש לנו כיום הבנה טובה כיצד מקודד מידע חזותי בגרעין ה-LGN".

אמנם מדובר כרגע בתמונות באיכות נמוכה למדי, אבל לדעת דן, גם בעיית הרזולוציה והטשטוש ניתנת לפתרון. לטענתה, הניסויים הוכיחו שככל שיותר תאים משתתפים בניסוי, כך משתפרת איכות התמונה המשוחזרת. "באופן תיאורטי", היא מסבירה, "אם היינו יכולים למדוד מכל מאות התאים ב-LGN, ולא רק מתוך 177, היינו יכולים לשחזר בדיוק את מה שהחיה ראתה".

מהפכה

לכאורה, חזונו של ונדרס ושל עתידנים נוספים נראה קרוב מאוד להגשמה. לא בדיוק. צריך לזכור שתנאי הניסוי היו מלאכותיים מאוד, ושכדי להפיק את "סרטי המוח" הללו, נדרש טיפול חודרני ביותר לתוך מוח החתול, הכולל גם קדיחת חורים בגולגולת החיה. לא מדובר עדיין במשקפי שמש קלילים, אותם לובשים גיבורי סרטי המדע הבדיוני, כשהם מקליטים את חוויותיהם. כמו כן, בניסוי נמדדו אותות מאזור "נמוך" יחסית של המוח, והשאלה הקשה יותר, כיצד מנתחת קליפת המוח "הגבוהה" את התמונות לכדי הבנת העולם, נותרת רחוקה מפתרון. עם זאת, התוצאות הן חשובות וההתקדמות בעבודת השחזור של מידע מתוך המוח היא אמיתית. בזמן הניסויים, החוקרים הקרינו לחתול סרטים של עצים, שיחים ופרצופים – את כולם הצליחה השיטה לשחזר.

פרופסור יהושע צאל, חוקר מהחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, המתמחה בעיבוד מידע חזותי, בהחלט מתרשם.

באמת מדובר כאן בגילוי מהפכני?

"מדובר במשהו חדשני מאוד. הייתי מכנה זאת אפילו פריצת דרך של ממש. הייחוד של העבודה הזאת היא בשיטה שמחברת בין אותות עצביים לבין אירועים בעולם החזותי. למיטב ידיעתי, לא עשו שום דבר דומה לזה עד כה".

מהי בעצם החשיבות העיקרית של המחקר הזה?

"המחקר הזה מקרב אותנו מאוד להבין את החוויה התפישתית שלנו. בשפה פחות מדעית, אפשר לומר שזה נוגע אפילו בקשר שבין חומר לרוח, כי אנחנו לומדים באיזו מידה תאי העצב והפעילות שלהם יכולים לספק מידע על מה שאנחנו תופשים בחושים. הממצאים הללו עוזרים לגשר על המרחק בין שני העולמות האלה. עצם העובדה שאפשר בכלל לבצע כזה שחזור, זה חשוב. זה אומר שניתן לתרגם קצב ירייה של תאים בשלב מוקדם של העיבוד החזותי לתמונה חזותית שלמה. אלגוריתם זה מסתמך הן על התכונות של תאים בודדים והן על המתאם התגובתי בין תאים שכנים".

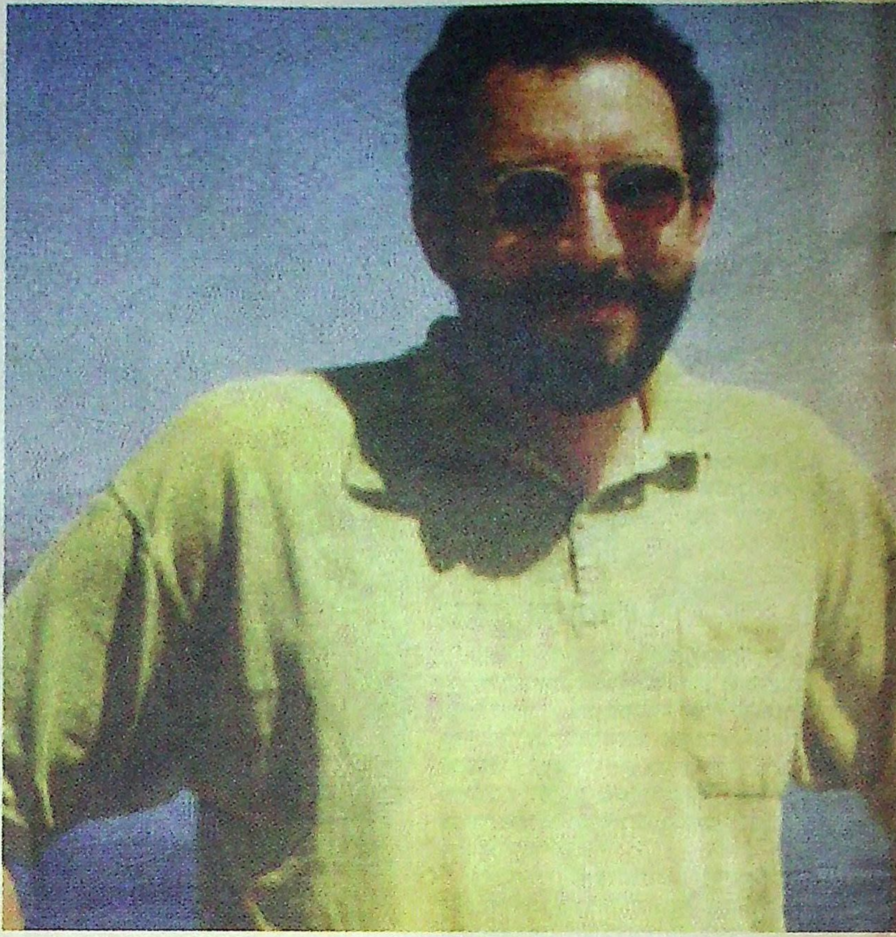
הניסויים התבצעו בחתולים. מה בכלל אפשר ללמוד מזה על מוח האדם? עד כמה תקפה ההקבלה למה שקורה אצלנו במוח?

"צריך להבין שלמרות המורכבות המוחית השונה, כאשר מדובר בפונקציות תפיסתיות בסיסיות, כמו גילוי תנועה בחלל או זיהוי עצמים ניתן בהחלט להכליל מניסויים בבעלי חיים על המערכת התפיסתית האנושית".

אז אפשר לצפות בקרוב למכשיר שמקליט גלי מוח אצל אדם אחד ומשחזר מהם חוויות במוחו של אדם אחר?

"לא, זה לחלוטין בתחום המדע הבדיוני. בסך ה... מדובר בדרך להבין את המוח בצורה טובה יותר. מכאן ועד ליכולת להעביר אינפורמציה מוחית מאדם לאדם, המרחק רב. ישנן בעיות מעשיות, וכמובן עקרוניות, בעניין הזה. המחקר הזה לא יקרב אותנו למה שאתה מתאר".

למרות כל ההסתייגויות, קשה שלא לחוש שהאדם כבש עוד נתח בשדה המרתק והלא מוכר ש... הבנת התהליכים במוח. השאלה היא אם מדובר בהתקדמות מבורכת או בסיוט. הפרנואידים שבין הקוראים ייזכרו ודאי בסרט "ימים משונים", שם משתמש הגיבור בטכנולוגיה דומה כדי להקליט רצ... מות ושאר פעילויות אלימות, האופטימיים יעדיפו לחשוב על פארבר המקליט חוויות למען אמו הזקנה. האפשרות לשמר רגעים גדולים ומרגשים בחיים ל... רק על גבי סרט צילום, אלא ממש להקליט את גלי המוח בזמן האירועים, היא מרתקת, גם אם רחוקה. בינתיים, אולי פשוט נוכל סופסוף להבין מה החתולים חושבים עלינו.

הרבה ספרים, מעט נייר

דניאל אקסט, עיתונאי וסופר אמריקאי, הגיע לישראל לכתוב כתבה על תעשיית ההיי־טק המקומית. בראיון ל"קפטן [illegible]טרנט" הוא חוזה עתיד גדול לספר האלקטרוני

זהר בר־אור

בשבוע שעבר הגיע לארץ הסופר והעיתונאי האמריקאי דניאל אקסט, לצורך הכנת כתבה על תעשיית האינטרנט הישראלית עבור העיתון Industry Standard שמכסה את תעשיית האינטרנט. אקסט הוא בעל טור חודשי בעיתון ניו יורק טיימס ובעבר כתב בלוס אנג'לס טיימס ובוול סטריט ג'ורנל, שבהם הוא עדיין מפרסם מפעם לפעם, ואף כותב בעיתונים אלקטרוניים כגון Slate. אקסט, שמקורותיו המשפחתיים יהודיים ואפרו־אמריקאיים, מתמחה בכתיבה על המפגש שבין כסף ותרבות, ועל מגוון נושאים כמו כלכלה, כספים, אינטרנט, חברה, טיולים, אוכל ועוד.

ספרו הראשון של אקסט, Wonder Boy, ראה אור ב־1990 ובעקבות פרסומו אקסט הוחתם על חוזה לפרסום שלושה רומנים. זהו ספר תיעודי המתאר הונאה פיננסית מדהימה של יזם צעיר, בארי מינקו, שעלה לגדולה בדרום קליפורניה והתרסק זמן קצר אחר כך. ב־1996 התפרסם הרומן הראשון של אקסט, "ההספד של ברל הקדוש", שזכה לביקורות נלהבות. מסופר בו על הר אדם שהופך לרוזה ומוזדמן לו לחיות את חייו הקודמים, מבלי שאנשים שהכירו אותו כשמן יזהו אותו. הספר, שהגיע לשלב הגמר של פרסי פן / פולקנר לספרות יפה, ותורגם לאחרונה לעברית בסדרת הספרייה העירונית (הוצאת פראג וסצנה).

אקסט הוא גם חובב ארכיטקטורה מושבע. לאחר שגרו 13 שנים בלוס אנג'לס, החליטו אקסט ואשתו, לואיס, לעבור יחד עם שני ילדיהם (התאומים) לחוף המזרחי ולבנות את ביתם בעצמם. "הסכמנו שאנחנו רוצים לחיות במקום שבו ילדינו לא יהיו שבויים בידי המכונית ואנחנו לא נצטרך לבלות את חיינו כנהגים. אבל רצינו גם פרטיות. בתי ספר טובים היו חיוניים, והמקום היה חייב להיות במרחק שלא יעלה על שעתיים נסיעה ממנהטן", מספר אקסט. שיקלול כל הדרישות

כשאנשים יוכלו לקחת אתם את הספר האלקטרוני כמו ספר רגיל, במקום לשבת מול מסך המחשב בבית, הם יעדיפו אותו

האלה הוביל אותם לבסוף להארסון וולי שבטיבולי, ניו יורק. הבית החדש נהפך למעין ניסוי לבדוק האם אנשים מהמעמד הבינוני יכולים לתכנן, ולבנות, בית חלומות מודרני בתקציב קטן יחסית. אקסט פרסם שתי כתבות על הפרויקט בעיתון Money Magazine.

הבית מורכב משתי יחידות הנראות כמו קרונות מגורים המחוברים ביניהם באמצעות ליבה ארוכה וצרה "המכילה את כל המרכיבים הרטובים: חדרי אמבטיות, חדר כביסה, צנרת וכולי", אומר אקסט. התקרות גבוהות והבית כמעט לא מכיל מסדרונות. "מדוע לבזבז כסף על מדרגות ומסדרונות שאינך יכול לגור בהם?". קרון מגורים אחד משמש כאזור חדרי המגורים וכולל חמישה חדרים. הקרון השני הוא מעין לופט ענקי, בעל מערכת חלונות גבוהים וגדולים, ומצופה מבחוץ באלומיניום גלי. "אנחנו יכולים לארח 100 [illegible]יש בזמן שהילדים ישנים במיטותיהם, ללא ה[illegible]", אמר אקסט. היחידה המקשרת בין שני הקרונות מצופה מבחוץ בלבנים וכוללת מטבח, חדר כביסה, אמבטיות ושירותים. אקסט, המתנשא לגובה 1.93 מטרים ושוקל כ־90 קילוגרמים, אמר כי "נמאס לו להתכופף כדי לרחוץ ידיים. רציתי כיורים [illegible]הים ומדף שאפשר להניח עליו נעליים במידות גדולות. גם לא רציתי לרחוץ יותר כלים לעולם לכן התוכניות היו חייבות לכלול שני מדיחי כלים".

כסופר ועיתונאי, אקסט אומר שהאינטרנט הוא כלי עבודה מצוין עבורו. הוא יכול להתגורר בדיוק היכן שרצה – מקום שקט ומבודד יחסית המעניק למשפחתו את איכות החיים שחיפשה, ויחד עם זאת, נשאר מקושר למקורות המידע באינטרנט המאפשרים לו להמשיך בכתיבה.

אקסט טוען כי לספרים צפוי עתיד גדול באינטרנט. "בקרוב יהיה מכשיר קל לשימוש לקריאת טקסטים, עיתונים וספרים. היום כבר יש משהו כזה – מכשיר שנקרא Rocket eBook – שהוא בעצם ספריית ספרים אלקטרונית". מדובר במכשיר קריאה נייד שגודלו כספר ממוצע בכריכה רכה, ושאפשר להוריד אליו כעשרה רומנים דרך "עריסה" המקשרת בין המכשיר – למחשב ולאינטרנט. "זה הרבה ספרים במכשיר נייד אחד וברור כי בעתיד הכמות הזאת תלך ותגדל. הדבר מעמיד בסימן שאלה את כל הרעיון של ספריות. ספרייה ביתית למשל תופסת הרבה מקום פיסי, שעשוי להתפנות", אמר אקסט. אם לוקחים בחשבון שהיום אפשר לשמור מאגרי מידע אדירים בכמה מחשבים קטנים או אפילו במחשב אחד, הרי שגם ספריות ציבוריות עשויות לשנות את פניהן, או אולי יפסיקו להתקיים כלל.

אקסט אינו סבור, כפי שטוענים אחרים, כי אנשים לעולם יעדיפו ספרים ממשיים על פני אלקטרוניים. "נכון שיש כיום עדיין ערך סנטימנטלי לספרים ועיתונים שאפשר למשש, אבל אני לדוגמה לא אוהב ספרים בכריכה רכה כי קשה להחזיק ולקרוא בהם. ה־Rocket eBook לעומת זאת הוא כמו ספר בכריכה קשה ובפורמט כזה, שמזכיר ספר מודפס", אמר אקסט.

אקסט מודה כי הבעיה העיקרית של הספר האלקטרוני היא, פשוט, האנשים שאינם אוהבים לקרוא טקסט על גבי מסך המחשב בגלל איכות התצוגה שעדיין אינה משתווה לזאת של טקסט מודפס. אבל "חברת מיקרוסופט שוקדת על פיתוח 'נייר אלקטרוני' שיהיה באיכות תצוגה גבוהה. וכשאנשים יוכלו לקחת אתם את הספר האלקטרוני כמו ספר רגיל, במקום לשבת מול מסך המחשב בבית. הם יעדיפו אותו".

יתרונות נוספים שמציין אקסט הם היכולת לבצע בספר ועיתון אלקטרוני הדגשות, רישום הערות, חיפוש ויצירת סימניות (bookmarks). "גם הרקע על הסופר, למשל, יוכל להיות מקיף בהרבה מכמה הפיסקאות הבודדות שמופיעות היום על גבי כריכת ספר", אמר אקסט.

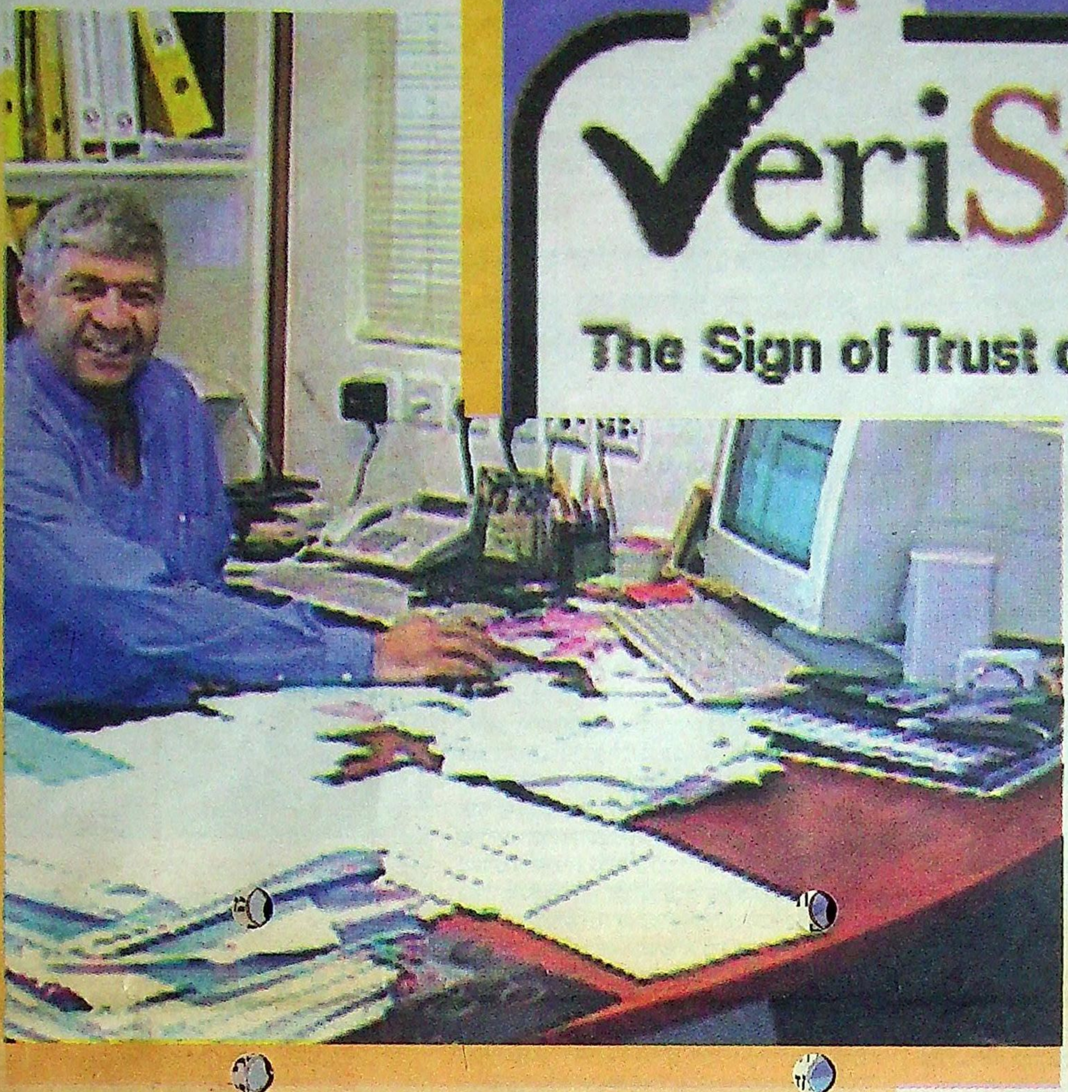
וכמובן, נושא המחיר. "ספרים כיום יקרים מאוד בגלל המתווכים הרבים בדרך – המוציא לאור, המדפיס, המפיצים והחנויות. לסופר נשאר רווח קטן מאוד והצרכן נאלץ לשלם כ־15-25 דולר בממוצע לספר. זה הרבה מאוד יחסית. ספרים אלקטרוניים יקטינו מאוד את העלויות, אף על פי שתידרש השקעה התחלתית עבור המכשיר. כמו כן, תוכל להזמין רק קטע קצר או תמצית של ספר תמורת תשלום קטן, כדי לבדוק האם אתה רוצה את הגרסה המלאה", אמר אקסט.

לדברי אקסט, ספרים אלקטרוניים גם עשויים לשנות את הרגלי הכתיבה של סופרים. כך למשל, הוא סבור שעשויה להיות פריחה של טקסטים וסיפורים קצרים בגלל היכולת לפרסם אותם בקלות באינטרנט. גם הרגלי הצריכה ישתנו. ייתכן שעיתונאים יתחילו למכור בעצמם כתבות שלהם. "ברומה לתמצית של ספר, תוכל לקרוא תמצית של כתבה, להחליט אם אתה מעוניין בה, ולשלם ישירות לכותב כדי לקרוא אותה במלואה. כיום זה בעייתי מכמה סיבות, בחלקן בגלל בעיית התשלום. אם אני אפרסם את הספר שלי באינטרנט בעצמי, אין לי למעשה יכולת לגבות את הכסף". בנוסף לכתיבתו העיתונאית, אקסט אמור לפרסם בקרוב רומן נוסף. "אני מוכן רק לומר שהוא יעסוק בציד מכשפות", אמר. ייתכן שבעתיד הוא יבוא להתגורר בישראל כמה חודשים.

אתר האינטרנט (המעניין) של דניאל אקסט

http://akst.com

VeriSign
The Sign of Trust on the Net

תחתום לי פה ופה ופה

חברת וריסיין (verisign), הנחשבת למובילה העולמית בתחום הזיהוי הדיגיטלי, הודיעה החודש על כניסתה לפעילות בישראל

צביקה אלברגר

zvika@haaretz.co.il

אבטחת מידע היא נושא חם מאוד ברשת, לפעמים חם מדי. אולי כי היא נוגעת לכולנו, אולי כי כל יום אנחנו מגלים מחדש עד כמה המידע שאנחנו חולקים ברשת אינו דיסקרטי כמו שהיינו רוצים. בשביל לשמור טוב על סוד כמוס, כמו על מידע ברשת, צריך שניים. בטנגו הזה כושלים בדרך כלל אנחנו וגם האתרים שבהם אנו מבקרים. די במעידה של אחד הצדדים, והמידע נחשף. מאוד מטריד לגלות שעיניים זרות שזפו את תא הדואל הפרטי שלנו, או גרוע מזה, שלחו מסרים בדויים בשמנו; לא נעים למצוא בכרטיס האשראי שלנו חיובים של רכישות ברשת שלא ביצענו, ולפעמים פשוט היינו רוצים לדעת שאדם או האתר עמו יצרנו מגע ברשת הוא פשוט מי שהוא מתיימר להיות.

נושא "הזיהוי הדיגיטלי", שצבר בשנה האחרונה תאוצה רבה בעולם, חודר בהדרגה גם לישראל ומביא בשורות מבטיחות בתחום רמת אבטחת המידע. חברת וריסיין (verisign), הנחשבת למובילה העולמית בתחום הרישיונות הדיגיטליים ברשת, הודיעה החודש על כניסתה לפעילות גם בישראל. וריסיין שולטת כיום על למעלה מ-90% משוק תחום ההרשאות הדיגיטליות, הנחשב לאחד התחומים המובילים בנושא אבטחת מידע והגנה על פרטיות. שירותי הזיהוי של החברה פעילים כיום ביותר מ-180 אלף אתרים ברשת, המשתמשים בטכנולוגיית ההצפנה SSL. בארץ תייצג את וריסיין חברת קומדע, המתמחה בנושא פיתוח ושיווק מערכות תקשורת ופתרונות לאבטחת מידע ונחשבת לאחת המובילות בתחומה.

מהי חתימה דיגיטלית?

באינטרנט, החתימה הדיגיטלית – קובץ קטן ומוצפן היטב – אמורה להיות אמצעי זיהוי חד ערכי של בני אדם ואתרים. בעבר שיטת ההצפנה הבסיסית שבה השתמשו אתרים וגולשים כללה מפתח הצפנה יחיד בין הצדדים, כך שצד שלישי יכל לחדור למידע בקלות יחסית, אם ידע (או פיצח) את קוד ההצפנה. הטכנולוגיות החדישות מאפשרות ליצור "מפתחות פרטיים" בין גולשים לאתרים, שאינם ניתנים לפיצוח על ידי צד שלישי. כך וריסיין – בטכנולוגיית זיהוי השרתים המאובטחים שלה – אינה חולקת מפתחות הצפנה זהים בין גולשים שונים, וכאשר מסר מוצפן על ידי מפתח אחד, רק המכותב בעל המפתח יוכל לפתוח אותו.

במקביל, אתרים יכולים להפיץ את "המפתחות הציבוריים" שלהם ברשת. אלה משמשים גולשים לזיהוי אתר (קרי: האתר הוא אכן מה שהוא מתיימר להיות), כשבעלי האתר רוכשים את הרישיון לפעילות מהחברה. רישיונות אלו משמשים גם לתקשורת עם האתר ולהצפנה של מידע שהגולשים שולחים אליו. רק אתר שרכש את הרישיון יוכל לפענח את המידע הזה, כי המפתח הפרטי נמצא רק בידיו. נשמע מסובך? לא ממש. השימוש בטכנולוגיה הזאת אמור להיות כמעט שקוף לגולש לאחר קבלת הזיהוי הראשוני. מכל מקום, אותנו הגולשים לא אמורים לעניין הפרטים הטכניים – ובלבד שנדע שהמידע שלנו נמצא בידיים טובות.

איך עושים את זה?

המשתמש מגדיר לעצמו חתימה אלקטרונית, שתשפר משמעותית את הצפנת המידע בתא הדואל ואת הזיהוי באתרי אינטרנט מאובטחים. את החתימה הדיגיטלית מתקינים באמצעות הדפדפן, ואפשר ליצור לה עותקים שישמשו אותנו גם באתרים אחרים. מעתה נוכל להצפין דרכה מסרים חשובים ולהבטיח שאתרי סחר יוכלו לבצע אימות יעיל של זהותנו, שבלעדיו לא תבוצע רכישה. פרטים טכניים נוספים אפשר למצוא באתר וריסיין, ואתרים מתחרים, לאחר חיפוש פשוט של "חתימה דיגיטלית".

מנכ"ל קומדע, זאב שטח, מציין שמחיר הרישיון לגולש מתחיל מ-15 דולרים (לרישיון ברמה 1). ישנן שתי רמות זיהוי גבוהות יותר, שמספקות אבטחה מתוחכמת ופרטי זיהוי רבים יותר, ומחירן גבוה יותר. יצוין כי חברות אחרות ברשת מציעות חתימה אלקטרונית בחינם, אולם יש לזכור שמרבית החברות והאתרים עובדים עם חברת וריסיין ולא מספיק לרכוש חתימה כזאת – צריך גם שהצד השני ידע לזהות אותה. תאימות היא שם המשחק, גם בשדה הזה.

אתרים עסקיים וספקי ציוד תקשורת צריכים לרכוש בעצמם רישיונות התקפים לשנה. כל גולש יכול להסתפק בזיהוי אחד שישמש אותו מול כל האתרים שבהם יגלוש, ולהם יעביר מידע, או לרכוש כמה רישיונות למטרות שונות. לאתרים יש מספרי זיהוי שונים לשרתי סחר ולזיהוי לקוחות.

הפוטנציאל העסקי

החתימה הדיגיטלית פותחת אפשרויות חדשות בפני משווקים ברשת, שכן באמצעותה אפשר לעקוף ביצוע עסקאות בכרטיסי אשראי, או לפחות להקנות להן מעמד תקף יותר. גם אלו שחוששים למסור כרטיס אשראי ברשת, וגם כאלה שפשוט אין להם כרטיס כזה (צעירים או נטולי מסגרת אשראי) יוכלו להימנות עם מבצעי העסקאות ברשת.

כיום, עדיין לא נפוצים אתרים ישראליים המשתמשים בשיטה זו. למעשה, גם בשאר העולם עדיין לא הפנימו אתרי סחר רבים שגישות כאלה יכולות לתרום להגברת אמון הגולשים ולקידום הסחר האלקטרוני. שטח מציין שבישראל עדיין חסרה חקיקה הולמת בתחום, המקנה לחתימה דיגיטלית מעמד משפטי תקף, אף על פי שרשויות החוק פועלות לקידום העניין.

חברת הייעוץ הבריטית לנושא האינטרנט, Netcraft, היא אחד הגורמים הנכבדים הבודקים את מצב השימוש בנושא אבטחת המידע בכלל, והשימוש בחותמות הדיגיטליות בפרט, בקרב אתרים מסחריים ברשת. על פי נתוניה, אף על פי שאתרים רבים משתמשים בשיטת ההצפנה SSL, רק חלקם משתמשים בחתימות דיגיטליות. חלק מהאתרים אפילו הנפיקו בעצמם רישיונות דיגיטליים לגולשים (רעיון מקורי של אוטוסטרדת המידע, שאפשר להמשילו לנהגים שינפיקו לעצמם רישיונות נהיגה באוטוסטרדות הפיסיות).

המסקנה: SSL "וחתימה דיגיטלית" הם אמנם שמות מאוד סקסיים בעולם המקוון, אבל אין להסתפק בתדמית שהמשווקים מנסים למכור, ממש כמו בעולם האוף ליין. כדאי לבדוק היטב מי עומד מאחוריהם ולא להתפתות לשמות הנוצצים. בארה"ב, נושא התוקף החוקי של החתימות הדיגיטליות מורכב (הגם שהתקדם מאוד השנה האחרונה) – חלק מהמדינות שם עדיין אינן מכירות בחתימות אלו כתקפות מבחינה חוקית כחתימה רגילה, אחרות כן.

חוק ה-Millennium Digital Commerce, שאושר בסנאט ביוני האחרון, ניסה לעשות סדר בנושא, אף שלא קבע בבירור איזה סוג של חתימות אלקטרוניות יהיו הסטנדרט, וכעת כולן תקפות (או לא תקפות) במידה שווה, עד שהמדינות השונות בארה"ב יחליטו בצורה ברורה בעניין. מכל מקום, רשויות החוק האמריקאיות הצביעו בעד החתימה הדיגיטלית והפיתוח בתחום זה רוח חיים.

גם במערב אירופה הנושא מתחיל לצבור תאוצה. בישראל, כאמור, עדיין נצטרך להתאזר בסבלנות כדי ליהנות מחתימה כזאת באתרים מקומיים. אולם אם אנחנו שולחים מסרים רגישים בדואל ורוכשים באתרים זרים, נוכל לשפר את אבטחת המידע שלנו כבר כיום.

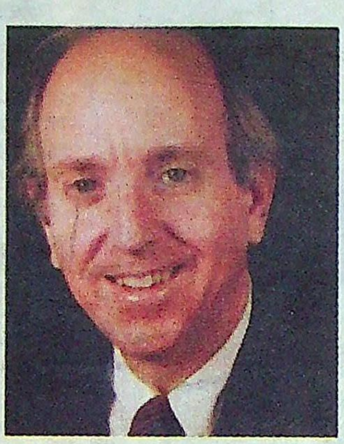
http://www.verisign.com

מקורי, שערורייתי, ספק אנרכיסט

אז מיהו, בעצם, האיש שנמנה לתווך בין מיקרוסופט ומשרד המשפטים

השופט ריצ'רד פוזנר משיקאגו הוא האיש שמונה על ידי בית המשפט בארה"ב לנסות ולפשר בין מיקרוסופט לבין פרקליטי הממשל. איך תיראה הפשרה הזו? אם היא תהיה דומה לפועלו של האיש עד היום, היא תהיה מקורית ושערורייתית.

פוזנר הוא אישיות יוצאת דופן. הוא לא שופט בית המשפט העליון, ואולי כבר לא יהיה כזה, לאחר שבעבר הציע הפרטה של שירותי האימוץ, על ידי שיטה מקורית: מכירה פומבית של ילדים.

פוזנר הסביר ששירותי האימוץ הקיימים אינם פתוחים לתחרות, ובכלל, מדוע מסירת הילדים לא יימסרו למציע המחיר הגבוה ביותר אינה מנגנון טוב למציאת הורים טובים?

פוזנר הספיק לכתוב 31 ספרים, על נושאים מגוונים – החל מכלכלה ומשפט, דרך מדריך לחוקי המין באמריקה, מדריך לגיל הזהב וספר העוסק בפרשת מוניקה לווינסקי. "זה טיפשי שאנחנו מקדישים כה הרבה משאבים של רשויות חוק לטיפול במריחואנה", הוא אמר לעיתון USA Today לפני ארבע שנים, "אני מסופק אם חברה שהיא כל כך סובלנית לגבי סיגריות ואלכוהול צריכה לרדת כל כך חזק על שימוש במריחואנה ולשלוח אנשים למאסר עולם ללא ניכויים וחנינות".

במשפט אחר נדרש פוזנר לפסוק בדבר זכות קיומו של חוק מאינדיאנה, הפוסק כי פטמותיה של חשפנית חייבות להישאר מוס[illegible]ת. פוזנר תהה כיצד ייאכף חוק כזה, ושאל "איזה מין אנשים יעשו קריירה מלבדוק את מידת השקיפות של מה שמונח על פטמות? ההיסטוריה של חוקי הצנזורה היא היסטוריה של טירוף ואכזריות".

דו"ח צמין
עידו אמין

לפוזנר הססגוני רקע עשיר בנושאים כלכליים, בעיקר בנושאי מונופולים וחקיקה כלכלית. עם זאת, הדבר היחידי שניתן לצפות על סמך הקריירה שלו הוא שהוא בלתי צפוי ולא עושה חשבון לאף אחד. הוא מונה על ידי מימשל רייגן, כאילו איש ימין, אבל הוא מן הזן הכמעט אנרכיסטי העויין מדינות באשר הן. הפרשנים נמצאים בהמתנה דרוכה לראות איזה קומבינה יסדר פוזנר המקורי למיקרוסופט ולמימשל. אם אפשר יהיה לפרק את העוגה ולהשאיר אותה שלמה, אז נמצא האיש הנכון בשביל לעשות את זה. אני מהמר שמינויו של פוזנר הוא סיבה אפשרית לאופטימיות המופגנת ממסדרונות מיקרוסופט בימים האחרונים, דווקא לאחר ההרשעה. נמשיך לעקוב.

שום נזק, מה פתאום נזק

פורום החברות הסלולריות ממשיך לעדכן. אז למה זה לא מרגיע?

אל האתר הבא הגעתי בעקבות הפניה ששלחו לי מאתר פורום החברות הסלולריות. מטרתו העיקרית של אתר פורום חברות הטלפון הסלולריות היא להפיץ מידע עדכני בציבור, ולהפיג את החששות הידועים בקשר לאנטנות טלפוניות מוסתרות. אבל התכנים שיש באתר, שהוזכרו בכתבה קודמת, הצליחו רק לגרום לי עוד אי שקט במקום תחושת בטחון.

מהאתר שלחו אלי קישור למחקרים שפורסמו בעולם, ושירגיעו מן הסתם את חששותי. הקישור ששלחו לי מפנה לאתר "חדשות המיקרווייב", אתר המוקדש למחקר בנושא גלי מיקרו והשפעתם על גוף האדם, אתר הזוכה להמלצות מכל הגורמים בתחום. המחקרים מראים, כותבים לי מאתר פורום הסלולריים, כי טלפונים סלולריים אינם גורמים נזק ל־DNA.
אכן, גישה פתוחה שגם נותנת קרדיט לתבונתו ויכולתו הביקורתית הלקוח. גולש שיעקוב אחרי הקישור

http://www.microwavenews.com/FDA_Workshop_Abstracts.html

יגיע לתוצאות מפורטות של מחקר מלפני יותר משנתיים (פברואר 1997), המוכיח כי אין נזק ל־DNA מקרינה אלקטרומגנטית הנפלטת מטלפונים סלולריים. אבל הגולש הנודניק, שממש יטריח עצמו לקרוא את העמוד הארוך הכתוב באנגלית מדעית-מקצועית, ימצא בו מידע נוסף, על מחקרים אחרים.

למשל, יש חוקר המוסר כי במחקריו נתגלה קשר בין כאב ראש לטלפונים סלולרים, ויש אחרים, ממשרד הבריאות של מרילנד, שמצאו כי קרינה סלולרית גורמת להאצת קצב הגידול של תאים, ומאשרת חששות בדבר יכולת ההשפעה הביולוגית של קרינה בתדרים נמוכים.
ואם נעבור לעמוד השער של אתר "חדשות המיקרווויב" נגלה שהחדשות האחרונות מספטמבר 1999 הן כי כנראה הוכח קשר בין תדרים נמוכים מאוד לבין לוקמיה וסרטן המוח.

עוד חדשות: באנגליה יוחמרו התקנים בקשר לקרינה, ויוגדלו התקציבים למחקר, וזאת למרות שלא הוכח עד כה נזק מטלפונים סלולרים. אז תודה לכם, שם בפורום החברות הסלולריות, תמשיכו לעדכן.

http://www.microwavenews.com

נתראה בשש, אחרי הבאג

איזה עסקים יפסיקו להיות רלוונטי

הדבר הקשה ביותר להבין בפרשת באג 2000, זה איך הוא בכלל התרגש עלינו, הידועה גם בתור שאלת איך-לא-חשבו-על-זה (יש גם גירסה נוספת: איך-אתם-המתכנתים-הגדולים-לא-חשבתם-על-זה). מי אחראי לקוצר הראות הנורא הזה, שהביא אנשים ברחבי העולם לאגור סוכר וקמח ולהתכונן לקריסת התרבות האנושית. התשובה הידועה: לפני עשר שנים, האנשים שעסקו במחשבים גדולים ובמעבדים משובצי חומרה, לא חשבו שאותן מערכות יישארו בשימוש למשך עשר שנים. הם טעו. ההתפתחות בעולם המיחשוב היום, מהירה ככל שתהיה, השאירה כיסים של פיגור יחסי. שמורות הדינוזאורים של העולם הדיגיטלי הן המקום בו קיימת עיקר הבעיה.

הרהרתי בשאלת איך-לא-חשבו-על-זה השבוע, בעקבות דואר שקיבלתי מהקורא חנן כהן, מידען בספריה העירונית בקריית גת, ובו רשימה של 549 עסקים בישראל שייפגעו, במאה אחוז, מיד עם תחילת שנת 2000. אבל לא מדובר כאן בבאג 2000. במקרה, חלק מהעסקים האלה עוסקים במחשבים, אבל לחלק אחר אין בכלל מחשב. מדובר, פשוט, בעסקים ששמם מכיל את המילה "2000". [illegible], מיד בתחילת ינואר, יהיו שייכים לעבר, ושמם יצלצל קצת משונה. גם אם יתברר שאי שם בעולם מערכות קרסו, ימוג הנופך המתוחכם של המילה "2000", ובמקומה יוענק לה גוון מאיים. בתסריט כזה, מה יגידו הקליינטים של "מיחשוב 2000", "בינארית 2000"? והאם "מוסכים 2000" נשמע לך המקום להפקיד את מכוניתך לבדיקת המחשב הפנימי שלה? ומה בקשר לעסק "טכנו בי חיים 2000" המתמחה ב... קופות רושמות? ו"מטעני שילוח בינלאומי 2000", ו"האחים יוגנד 2000"? אין לי סיבה להניח שהעסקים האלה לא מתכוננים כיאות לבאג, אבל במקרה שהבאג יפרוץ גם יפרוץ, אפשר יהיה לשאול בהמשך ינואר 2000, "איך-הם-לא-חשבו-על-זה".

http://www.yellowpages.co.il/batch/ypH/N_2000_H__C__A__D__ID__S_dapaz_new_1.html

פורצים נגד סמים

(חלק ב')

פרשת הפריצה לאתר משטרה.קום ממשיכה להתפתח. בפריצה התמוהה, שאירעה בשבוע שעבר, חדר מישהו המכנה עצמו HiV לאתר משטרה.קום הבוטה והחתרני, והשאיר שם מסר התומך במשטרה. משונה קצת לראות הצהרת תמיכה במשטרה מפיו של פורץ – אולי הפורץ היה פשוט מסטול? לא. הוא לא רק מוחה בעד המשטרה, הוא גם נגד סמים, ונגד מה שהוא כינה "הנרקומנים" של משטרה.קום. ממש נוער זהב.

המשך הסיפור: למרות התרברבותו של הפורץ, כאילו השמיד את רישומי הכניסות לאתר ("לוג"), הצליח מנהל האתר המארח, בועז רימר, לתפוס את הרישומים בזמן. בידיו של רימר נתונים שיכולים להביא לתפיסתו של הפורץ. הוא פנה לספק החיבור של הפורץ – במקרה זה, בזק – ולבקשתם, שלח להם דואר אלקטרוני מפורט בקשר לפרשת העבריין תומך המשטרה. נמשיך לעקוב.

מאחר והתקלה אותרה כמעט בזמן אמת, רימר גם הצליח ליצור קשר (אלקטרוני) עם הפורץ עצמו. כשזה קיבל את המסר ממנהל האתר הנפרץ, שינה את הטון, טען כי לא היתה לו כל כוונה להזיק, וביקש לא לגרור את הנושא לבתי משפט "כדי לא לגרום לשני הצדדים הוצאות". את המשפטים התמוהים שכתב באתר הוא מסביר: "טוב, נו, אם פורצים לאתר אז חייבים לכתוב בו משהו מעניין, לא?". נו, אם כבר שואלים, אז התשובה שלי: ממש לא.

יפאן, ועוד פעם יפאן, ועוד פעם, קצת מילניום וטיפה סקס

האליטה התרבותית של שנות התשעים מורכבת בעיקר מבני עשרים ומשהו – צעירים עירוניים מעודכנים, שמזהים את הטרנד הבא לפני שהוא הופך לטרנד. מוסיקה ואופנה הם תחומי התרבות המשפיעים ביותר על אורח החיים – ובשניהם האליטה מסתכלת היום לעבר יפאן. אפילו בארה"ב, שבדרך כלל אטומה להשפעות זרות, מתעניינים ביבוא תרבות יפאנית.

כתב המגזין "אייקון" מסביר למה מי שחושב שמדובר באופנה חולפת טועה בגדול. מאמר מעניין שמוגש בצורה יפה במיוחד: עם פלאש, תמונות, ובלוויית מוסיקת פופ יפאנית. כמו שצריך.

Cho Kako Li: the japanese cultural invasion

http://www.iconmagazine.com/spring99/japan/index.html

גם ה"ניוזוויק" התפעל לאחרונה מכמה שהיפאנים הם קול:

!Cute Power

http://www.newsweek.com/nw-srv/printed/int/socu/a63583-1999nov1.htm

ועוד פעם אחת יפאן. "באנימציה וקומיקס יפאנים יש הכל. מסדרות לילדים לסדרות מתח, אימה, הומור, סקס ואלימות, חיי משפחה, עולמם של מתבגרים, רומנטיקה – הכל. היפאנים לא מפחדים מאנימציה, והם בטח לא חושבים שאנימציה וקומיקס זה רק לילדים".

מהי תעשיית המנגה, מה עושה אותה לכל כך פופולרית, ולמה אין את זה בארץ? פרויקט מיוחד של מוסף האוזן השלישית

מנגה לעם המנגל

http://www.third-ear.com/musaf.html

לקראת סוף האלף כולם עושים רשימות: הספרים של האלף, הסרטים, השירים, התמונות, המקומות, הדמויות. "זו אמיתה אוניברסלית שהרשימות האלה חוטאות למציאות", טוען מאמר ב-New Statesman הבריטי, ובכל זאת הן הפכו למאפיין תרבותי קבוע. למה?

Tyranny of the List

http://www.c onsider.net/forum_new.php3?newTemplate=OpenObject&newTop=19991150021&newDisplayURN=19991150021

"זו לא החלטה פתאומית. קדמה לה תקופה ממושכת של התבוננות פנימית וחשבון נפש. במלוא הכנות, אני מאמין בתבונה של ספר בראשית – 'לא טוב היות האדם לבדו'".

חוקי הכנסייה הקתולית המחייבים כמרים להתנזר ממין נקבעו אי שם במאה ה-11 כמענה לנסיבות היסטוריות שלא קיימות עוד. מכתב גלוי לב ומרגש ששלח הכומר רוב ריינר לקהילה שלו מפרט את הסיבות שהובילו אותו להחלטה קשה לא פחות: לעזוב את הכנסייה בחיפוש אחר זוגיות.

Dear Parish Family

http://www.rentapriest.com/riler_letter.htm

מיכל שדה

עד לפני שלושה שבועות, הייתה טלי, פנויה בת 30, מבלה שעות בצ'טים מדי ערב. עד ש"ערב אחד נכנסתי לצ'ט בכינוי אייס או פרפר, שם א-מיני. נושא החדר היה 30+ או מבוגרים, מישהו פנה אלי והתחלנו לשוחח. משום מה הוא החליט שאני גבר ולא האמין שאמרתי לו שאני אישה. הוא החליט לבחון אותי ושאל מה משך זמן המחזור החודשי. אמרתי לו שזה לא מדד כי כל גבר ממוצע יודע את התשובה. בשלב הזה פנה הבחור לכללי (כללי: החדר בו לוקחים חלק בשיחה כל הנמצאים בחדר, לעומת ה"פרטי", בו יכול המשוחח לבחור בבן שיח ספציפי ולדבר אתו בלבד) והתחיל לקלל אותי בגסות. האנשים בחדר אמרו לו שיפסיק. שאלתי אותו בפרטי למה הוא כועס, והוא ענה לי שזה בגלל שאני מתחזה לאישה, ושלא עניתי לו על השאלה. הוא חזר לכללי והמשיך לקלל אותי. עד שבסוף נמאס לו וזה נגמר. השיחות בצ'טים הן ממש תת רמה. אני כמעט לא עושה את זה יותר".

לחגית (שם בדוי), חברה של טלי, היה קצת פחות מזל. את המילים שטלי נאלצה לקרוא, חגית, בת 29, קיבלה גם בטלפון: "לפני חודש דיברתי עם מישהו בצ'ט והוא נשמע לי נחמד. החלטתי לתת לו את מספר הטלפון הנייד שלי. הוא התקשר וישר התחיל לשאול אותי "איך את אוהבת, מה את אוהבת", וככה במשך שבוע. מאז המקרה הזה אני לא נכנסת יותר לצ'טים. ראיתי שאין שם אנשים רציניים בכלל. אם הבחור הזה היה מעביר את הטלפון שלי הלאה הייתי פונה למשטרה".

חוק וסדר

במקרה שקרה באתר ערוץ הילדים, בו זכו הילדים הגולשים לפניות בנוסח "ליאונרדו דה קפריו שואל אם אתה רוצה לטעום בולבול", ו"איך אתה נראה כוסון", היה ברור לכל שמדובר במקרה רציני, ומפעילי האתר אף התקינו שיטת סינון ופיקוח חדשה באתר. מקרה נוסף שטופל בידי החוק היה כאשר קטינים שגלשו באתרי שיחות ישראליים המיועדים להומוסקסואלים, נסחטו על ידי מבוגר שהוציא מהם במרמה את פרטיהם האישיים, ואז איים שאם לא יקיימו איתו יחסי מין וקשרים חברתיים יחשוף בפני בני משפחתם וחבריהם את נטיותיהם המיניות.

"אנחנו מסתכלים על הצ'ט כמו על רחוב, לא כמו על אולם כנסים", אומר עופר שני, עורך "וואלה", "אנשים מדברים ואנחנו לא רוצים להתערב להם. המשתמשות מתמודדות עם זה"

אבל ישנם מקרים ברורים פחות. נראה כי באינטרנט, גבולות ההטרדה והפגיעה בזכויות הפרט הופכות למושג גמיש. מה אומר החוק:

על פי המוגדר בחוק למניעת הטרדה מינית (התשנ"ח – 1998): "חוק זה מטרתו לאסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של אדם, על חירותו ועל פרטיותו, וכדי לקדם שוויון בין המינים".

בסעיף שלוש לחוק מוגדרים כל אותם מעשים הנחשבים הטרדה מינית, ובכללם:

"סחיטה באיומים, כאשר המעשה שהאדם נדרש לעשותו הוא בעל אופי מיני (סעיף 1); הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות האמורות (סעיף 2); התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, התמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות (סעיף 4); התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית (סעיף 5)".

סעיף מיוחד מסביר את פרוש המילה "התייחסות": "בכתב, בעל פה, באמצעות מוצג חזותי או שמיעתי, לרבות באמצעות מחשב או חומר מחשב, או בהתנהגות".

למרות זאת, המומחים בארץ חלוקים לגבי תקפותו של חוק ההטרדה המינית כשזו מתבצעת באינטרנט. יש הטוענים כי כל עוד הדברים נעשים בתחומי המחשב הם אינם נחשבים כהטרדה, שכאשר נמצאים במקום בו ניתן להפסיק את הקשר, להחליף זהות וכד' – אין בסיס משפטי לטענת ההטרדה. אומר עו"ר המתמחה בדיני עבודה (ובכללם הטרדה מינית): "השאלה היא האם מותר לי להניח שהמשתתפים בצ'ט הן דמויות וירטואליות, ואז כביכול ההטרדה לא מופנית כלפי אדם מסוים. השאלה המשפטית היא מנקודת מבטו של הנאשם – האם מותר לו להניח שאינו גורם רעה בהטרידו דמות וירטואלית".

דמות וירטואלית? ומה עם הרמות האנושית המקלידה את הגיגי הוירטואלית? עו"ד נעמי אסיא המתמחה בדיני מחשבים ואינטרנט טוענת שחוק העונשין תקף ממילא גם באינטרנט. "כל מה שלא כרוך במגע לפי החוק, נכון גם לאינטרנט. אם יש חקיקה נגד הטרדות בטלפון (חוק בזק) זה יתפוס גם באינטרנט. הצעות חוזרות בעלות אופי מיני יכולות להיות גם בצ'ט, כמובן, ולגבי סוגיית הזהות הבדויה – אם ההטרדה מופנית למישהו ספציפי, היא הטרדה גם אם הזהות בדויה, ובתנאי שהמוטרד הביע מחאה".

הגשת תלונה במשטרה היא בהחלט צעד אפשרי לדברי אסיא, והיא מפנה את תשומת הלב לאחריות בעלי האתר על ההטרדות: "אין בארץ פסיקה מסוימת לגבי אחריות מפעילי האתר, אבל ההנחיה היא שאם אתה מפנה את תשומת לב המפעיל לחומר הסתה, תועבה, חומר המפר חוקי צנזורה, זכויות יוצרים וכו' – מחובתו לפעול בעניין".

אחריות המפעילים

לא כל מפעילי האתרים רואים את הדברים כמו אסיא. "אנחנו מסתכלים על הצ'ט כמו על רחוב, ולא כמו על אולם כנסים", אומר עופר שני, העורך הראשי של "וואלה", "אנשים מדברים ואנחנו לא רוצים להתערב להם. בדרך כלל לא מגיעות אלינו תלונות. המשתמשות יודעות שמדובר באינטרקציה חופשית בין אנשים ומתמודדות עם זה לבד".

לדברי שני, חוק ההטרדה המינית מיועד במקומות עבודה או למקום בו קיים חשש מהטרדה פיסית, חשש שמתבטל כאשר מדובר באינטרנט. למרות זאת, בחודש האחרון מינו מפעילי וואלה "מודרייטורים", שתפקידם להרגיע ולפקח על מה שקורה בחדרי השיחות. הם לא מתערבים בתוכן הדברים, אבל במקרים של קללות או הצ[illegible] הם מעיפים משתמשים מהחדר.

שני: "לא תמיד המודרייטור מזדהה בפני המשוחחים, אבל אם הוא רואה משוחח שכותב לבחורה "בואי תמצצי לי" והבחורה לא משתפת פעולה הוא יעיף את המשוחח. לפעמים משפט כזה יכול להיות מקובל על הבחורה".

"קיים מתח בין הפלטפורמה האנונימית, והאנשים שמרשים לעצמם לעשות יותר ממה שהם עושים בחיים האמיתיים, לבין שמירה על סביבה חופשית שרוצים להשאיר אותה נקיה".

"אנחנו נותנים למשתמש אפשרות להתמודד לבד עם המצבים האלה. נראה לי יותר צודק שהדינמיקה הקבוצתית בצ'ט תנצח, מאשר להכניס הגבלות מלאכותיות כמו עירוב המשטרה. ההשוואה לפאב לא נכונה – כי כשזה קורה לך בפאב את צריכה לקום ולצאת פיסית מהמקום, וזה מבאס. בצ'ט, את מקסימום קובעת עם זה שנעים לך לדבר איתו להיפגש בחדר אחר, בכינוי אחר".

"בעיקרון" מסכם שני, "באינטרנט המטריד והמוטרד שווים, ויותר קל להתמודד עם ההטרדה באינטרנט מאשר בחיים האמיתיים. אני לא רואה מקום להתערבות החוק במקרים האלה".

"רשמית אנחנו אומרים שאין לנו אחריות" אומר יריב בן יהודה, סמנכ"ל נטקינג. "אבל בפועל תפקידנו לתת במה נאותה ולדאוג שלא יהיו הפרות חוק או הסתה להפרת חוק".

כיום משתמשת נטקינג ברובוטים שתפקידם לאתר מטרידים פוטנציאלים: "הרובוטים מסננים ומעיפים מהצ'ט דברים חריגים. אם משהו יכתוב דברים נוראיים בשפה יפה הרובוט לא יזהה, אבל חוזר על אותו משפט הוא יכול לזהות". בנטקינג יכול כל גולש לפתוח חדר, עובדה שמקשה טכנית על הצבת פקחים אנושיים מטעם האתר. "האחריות שלנו היא לעזור לכל מי שמוצא עצמו נפגע", אומר בן יהודה, "אבל בעקרון, המדיניות היא לא לפגוע בפרטיות הגולשים. אנחנו נותנים במה לגולשים ומקווים שהם לא מבזים את האינטרנט". במקרה של הטרדות חוזרות, אומר בן יהודה, יאתרו מפעילי האתר את המטריד ויחסמו את גישתו.

מעניין להשוות את גישתם הנונשלנטית להטרדות של שני הנציגים הזכריים הנ"ל, לזו של אילנה כהן-פנר, מייסדת ומפעילת אתר נש"ר (נשים ברשת). כהן-פנר נמצאת בימים אלה בעיצומו של מאבק נגד הטרדות נשים באינטרנט (ביום חמישי הקרוב חל יום נגד אלימות נגד נשים): "המודעות שלי לנושא התחילה כאשר משתמשת מבוהלת התקשרה אליי ואמרה שמישהו מטריד אותה ברשת. האישה, בשנות החמישים לחייה, סיפרה על הכרות אינטרנטית ארוכה עם גבר שבשלב כלשהו ביקש ממנה להיפגש. היא סירבה ואז הוא התחיל לשלוח לפורום מכתבים בשמה, ובמקביל פרסם הודעות שהיא "פושקת רגליים", ועקב אחריה מפורום לפורום. כשלב ראשון נכנסתי לפורום ומחקתי את הודעותיו, ואז הוא התחיל להפנות את דבריו גם כלפי ואיים שאם אמחק שוב

אורית, סטודנטית בת 25 מתל אביב: "כשנכנסים לצ'ט של ישראלים, לפחות 80 אחוז הם גברים שנכנסים במטרה לחפש סקס, אמיתי או וירטואלי. צ'יק צ'ק הם מנסים להגיע איתך לעניינים"

את הודעותיו הוא וחבריו יציפו את האתר".

בשלב הזה פנתה כהן-פנר אל עורכת הדין נעמי אסיא, ובקשה לדעת מהן חובותיה. "רציתי לדעת מה האחריות שלי כמנהלת הפורום, במידה ואותו אדם ימשיך להטריד את המשתמשת, אולי אפילו ירדוף אחריה ויטריד אותה בביתה. הסתבר לי שיש עלי מידה של אחריות, ואם אני רואה איום אני צריכה לפנות למשטרה". את סיפור המקרה הזה והמלצותיה של עו"ד אסיא, פרסמה כהן-פנר בכתבה באתר שלה. "בדוכן שנפעיל ביום נגד אלימות נשים אני רוצה להחתים על עצומה נגד אלימות נשים באינטרנט. שנשים לא יצטרכו יותר להחליף שמות ולהתחזות כדי להימנע מהטרדות. זה נורא מפחיד, כי הארץ נורא קטנה ואפשר להגיע לכולם. אני ממליצה לגולשות שנתקלות במקרים של איומים והטרדות לפנות למשטרה. אם מדובר בדיבורים גסים, מנהלי הפורום צריכים להוריד את המטרידים, אבל רובם לא עושים את זה כי הם רוצים לשמור על תנועה חופשית באתר. שמעתי על מקרים בארה"ב שהטרדות שהתחילו באינטרנט הגיעו לידי אונס ורצח. לדעתי התופעה הזו בארץ רק תלך ותגבר, אבל אנשים פה ישנים, מחכים שיקרה משהו. אולי בסוף נצטרך להקים עמותה נגד אלימות באינטרנט".

קווים לדמותו של מטריד

חדר הצ'ט "הקפה של ארנחואז", יום שלישי בערב. החברים מדברים על דה ועל הא, מחליפים חוויות, מרכלים ומדסקסים את ענייני היום. "קולות האדמה", "קקטוס", "נגסי" ו"מיכלי" ששים/ות לשתף אותי בחוויותיהם עם מטרידים. כן, כולם נתקלו בתופעה, לכולם יש שפע עצות ושיטות להתחמקות מהירה. השאלה היא אם להיות

איור: ענבל הפסמן

היי בובה מותק בואי לרקוד

הטרדות מיניות באינטרנט בישראל. מה אומרים הגולשים, מה אומרים מנהלי האתרים, מה אומר החוק (אזהרה: כתבה זו מכילה מילים גסות)

צודק או להיות חכם: להמשיך ולהתחמק ממטרידים, או לעמוד על זכותך לקבל בני שיח סבירים. אז נכנס לחדר "בליטה במכנסיים". ליותר טוב מזה לא יכולנו לצפות. "בליטה" מופגז בצרור שאלות. לא, הוא לא מחפש סקס, חלילה (למרות שבשלב כלשהו הוא נעלם לפרטי עם אחת האורחות), הוא מגדיר את זה כ"למצוא עניין ואתגר מחשבתי, להכיר את המין האנושי על כל גחמותיו". "בליטה", אמרנו לו, "אתה נשמע בחור סימפטי. מה העניין עם השם?". "הנה" עונה בליטה, "כבר עשר דקות שכולכם מדברים עלי".

"לביאה" היא מורה בת 44 מאזור הצפון, גרושה ואם לשניים. לביאה (זה כינויה בצ'טים) היא חיית אינטרנט וותיקה. מדי יום בין 23:00 ל-1:00 היא עם החברים ברשת. "הצ'ט בשבילי הוא פורקן. לשבת בשקט עם עצמי ולהסתכל מהצד, כמו לקחת כוס יין בסוף היום". היא מעידה על עצמה כמכורה לאינטרנט. לקראת יום הולדתה האחרון, פרסמה מודעה ברשת שקוראת לכל החפץ לבוא ולחגוג עמה את יום הולדתה. 40 אנשים שלביאה פגשה בהם באותו ערב לראשונה, נענו להזמנה והגיעו לחגוג איתה במסעדה.

לביאה חברה בקבוצת צ'ט קבועה של בני גילה, שמקיימת גם מפגשים חוץ וירטואלים. היא צחקה כששאלתי אותה אם נתקלה בהטרדה מינית באינטרנט. "בהחלט, והמון. בעיקר בחדרים של הצעירים יותר. בטווח הגילאים שלנו אנחנו כבר מכירים את האנשים ומסננים כאלה שלא מגיעים למפגשים. לכולנו יש כינויים קבועים, ואם נכנס חדש ומתחיל בניבולי פה אנחנו מעיפים אותו".

קווים נוספים לדמותו של מטריד אפשר ללמוד מהספור הבא של לביאה: "פעם נכנס לחדר של +40 מישהו עם כינוי "מלקק P הטבעת". בכללי אף אחד לא פנה אליו, כאילו הוא לא קיים. יום אחד החלטתי שאני נכנסת אליו לפרטי – רציתי לדעת מי מסתתר מאחורי השם הזה. גיליתי אדם מיושב, מהנדס בן 37 עם שני ילדים. הוא אמר שעבורו להיכנס לצ'ט עם כינוי כזה זו דרך לבחון האם אנשים מסתכלים רק בקנקן או לא".

לביאה: "ההטרדה באינטרנט משולה בעיני להטרדה מילולית ברחוב – זה לא נעים, אני בוודאי ארגיש לא נוח, אבל אני מתעלמת. אם אני ארגיש מאוימת ממש פיסית, אני אפעיל את החוק".

אחת הסיבות לדעתה לתופעת ההטרדות היא שהאנשים בצ'ט עושים דברים שלא היו עושים בחיים אמיתיים: "נוצרים מצבים שאנשים נפתחים ומרשים לעצמם הרבה מאוד, כמו סימני נשיקות וחיבוקים, ואולי זה יכול לתת לאדם מסוים את התחושה שזה יכול להתפתח למעבר לכך".

"16 אינצ'" מתעניין

"שוחחתי עם משהו שנשמע לי נורא נחמד. בהתחלה פילרטטנו ולא הייתה לי עם זה בעיה. הוא אמר שהוא גר באילת ואפילו חשבתי לקפוץ אליו כשאגיע לאזור. ופתאום זה התחיל. הוא אמר שהוא סקרן לגביי. אז הוא שאל מתי הייתה הפעם האחרונה שקיימתי יחסי מין. אני לא מעוניינת בסקס וירטואלי. אמרתי לו, והשיחה גוועה".

הדוברת היא אורית, סטודנטית בת 25 מתל אביב. המקרה: מאוד לא נדיר. "כשנכנסים לצ'ט של ישראלים, לפחות 80 אחוז הם גברים שנכנסים במטרה לחפש סקס, אמיתי או וירטואלי. צ'יק צ'ק הם מנסים להגיע איתך לעניינים". אורית גולשת רק שנה, וכבר הספיקה לצאת לכמה דייטים עם בחורים שהכירה בצ'טים ("אני אף פעם לא נותנת את הטלפון שלי, רק לוקחת את שלהם"). עם הניסיונות למצוא דייט סביר באה גם שיטת הסינון: "בכללי אנשים קוראים לעצמם בשמות כמו "16 אינצ'", וכל הזמן מציעים הצעות מגונות. גם בפרטי אנשים נכנסים, וכבר לפי השם שלהם או המשפט הראשון (לדוגמה, "את חמה הלילה?"), את כבר יודעת מה הם מחפשים. כשאת נכנסת לצ'ט עם שם של בחורה כולם מתנפלים עליך. כשאני נכנסת עם שם של בחור לא קורה כלום. זה רק מראה איך הנורמות של החברה נשמרות גם באינטרנט – בחורות לא מטרידות בחורים".

"זה ממש כמו ג'ונגל שם. באינטרנט אנשים הרבה יותר מעיזים – אם מקרה כזה היה קורה לי במועדון הייתי בהלם. אני חושבת שהבחור שדברתי איתו, לא היה מעיז לדבר בצורה כזאת אם היינו נפגשים פנים אל פנים. הייתי מצפה שמפעילי האתר יתערבו. אני חושבת שבחדר הכללי צריך להיות מישהו שיפקח. צריך לנסח כללים שיהיו תקפים לגבי כל מי שנכנס לצ'טים".

גם שירה אגמון, 26, שדרנית ברדיו תל אביב, לא נרתעת מרומנים מקוונים: "לאחותי יש חבר שהיא הכירה בצ'ט. אחרי כמה חודשים של שיחות טלפון הוא הגיע אליה מארה"ב, וכבר כמה חודשים שהיא גרה איתו שם". אולי בהשפעת אחותה, אולי בשל הכרותה עם הקהל הישראלי, אגמון משוחחת רק באתרי צ'טים בחו"ל, שזו אחת הדרכים הטובות, לדעתה, להימנע מהטרדות. "לא רק שמטרידים שם פחות, זה גם יותר מעניין וכיף".

"בהתחלה כשהייתי נתקלת בהטרדות הייתי נפגעת", אומרת אגמון, "אבל עכשיו [illegible]א מתייחסת לזה. זה כמו להיכנס לפאב ויש שם את הקרצייה המקומית".

גל (שם בדוי), אקדמאי בן 26, מצ'וטט קבוע באתרי הגייז. לדבריו, "טיב חיפוש הקשרים והתקשורת בקהילת הגייז נוטה למיניות מוקצנת יחסית לנורמאטיוויות הסטרייטית". על פי גל, גם האווירה המקובלת בחדרי הצ'ט של הגייז מעקרת את תוכן המונח הטרדה מינית: "יצא לי לאחרונה להיכנס לצ'טים שסובבים סביב הכרויות, ושם האווירה היא מינית, כמובן. אנשים מרשים לעצמם לפתוח את סגור ליבם ולא לעבוד לפי מוסכמות. אני לא חושב שיש משהו שגובל ב"לא בסדר" בלעבור לפסים מיניים".

"תרבות השיחה באינטרנט שונה לגמרי", ממשיך גל. "בן אדם שנכנס לצ'ט לא צריך לצפות לאותה תרבות שיחה שהוא מקבל במציאות. מדהים כמה זה שונה. השיחה פשוט מכוונת למטרה מסוימת: עולים מול בן אדם, שואלים שאלות של גיל ומראה, ואם זה לא מתאים לקריטריונים, מוחקים אותו. אולי זו תרבות שנוצרה מכורח העובדות, כי לא רואים את הבן אדם".

אז מה עושים

לדברי עורכת הדין עפרה פרידמן, יו"ר נעמ"ת לשעבר שמתמחה בתחום העבודה ומעמד אישי, הטרדה מינית באינטרנט נחשבת בוודאות כעבירה פלילית. "באינטרנט את נכנסת למקום שעל פניו אפשר לומר – למה חזרתי לשם? אבל זה בדיוק כמו הטרדה ברחוב, אי אפשר לא לחזור לרחוב. לא ניתן במקרה כזה להאשים את הקורבן אלא אם כן הוא לא הביע אי נוחות מהמצב". גם לגבי סוגיית הדמות הוירטואלית או בן האנוש שמסתתר מאחורי הזהות הבדויה, יש לפרידמן פתרון: "במסגרת המשפט הפלילי יש נושא שנקרא "העתקת מחשבה פלילית". אם למשל ירית במישהו שלא אליו כיוונת, אבל הירי בוצע ומישהו נפגע – זה נחשב כעבירה. בדומה לכך המצב באינטרנט. התכוונת להטריד אישה, ומסתבר שזה גבר, ולהיפך, עדיין עבירת ההטרדה נעשתה".

"אני מניחה", כך פרידמן, "שאם נשים ידעו שמדובר בעבירה, זה יכול במידה מסוימת ליצור אצלן נחישות ולגרום להן לפעול ולהתלונן".

במשטרת ישראל פועלת יחידה מיוחדת לחקירות מחשב. מלשכת דובר המשטרה נמסר כי כל תלונה המוגשת למשטרה בנושא מטופלת ונחקרת לגופו של עניין. הדובר ציין כי היו מספר קטן של תלונות בנושא.

להשתמש בראש

מה עוד אפשר לעשות

א. הדרך היעילה ביותר להמנע מהטרדות היא פשוט להשתמש בהיגיון ולהיות רגוע/ה. הדבר החשוב ביותר שצריך לזכור הוא להיזהר במסירת פרטים אישיים. אפשר לפגוש אנשים נהדרים באינטרנט, אבל גם לאנשים נהדרים לא כדאי לתת טלפון אחרי חצי דקה. שחקו אותה קשים להשגה.

ב. אינטרנט, כל הכבוד. וירטואלי, מצוין. עדיין, הטרדה היא הטרדה. סבלת מהטרדה? לכתוב מכתב למנהלי האתר, וליידע אותם. אם המקרה חוזר על עצמו ללא התערבות, וכמובן אם הוא מחריף, אפשר לפנות למשטרה.

ג. מטריד, זכור: אפשר לתפוס אותך בקלות.

ד. חשוב לבחור חדר מתאים. הכותרת "אורגזמות בערפל", יכולה לספק רמז על נושאי השיחה בחדר, ועל רמת הגמישות של גבולות ההטרדה.

ה. מבוגרים צריכים להדיר רגליהם מחדרים לילדים בכל מקרה, וכך גם ההפך.

ו. אחרי שבוחרים חדר מתאים, בוחנים את שמות המשתתפים, צופים כמה דקות בשיחה, קולטים את הראש, מבינים את הקטע, ומחליטים אם להישאר או להמשיך הלאה.

ז. ההטרדה היא תמיד אשמתו של המטריד. ובכל זאת, הבחירה בכינוי של עצמך אומרת המון עליך, ועל הצורה בה יתייחסו אליך שאר המשוחחים בחדר. עצוב, אבל בהרבה חדרי צ'ט ישראליים לא צריך שם סקסי, מספיק שם נשי כדי לסבול מהטרדה. כינויים דו מיניים יכולים לעזור.

ח. מה ששנוא עליך – הטרדות, הצפות, חוסר נימוס, גסות רוח – אל תעשה לחבריך.

ט. תמיד לזכור: באנו ליהנות.

בניית אתרים, גלישה בתלת־ממד ושתי תוכנות מצוינות להאזנה למוסיקה

קפטן אינטרנט נבדק
תוכנות

1st page 2000 תוכנה טובה – וחופשית לשימוש – לבניית אתרים. התוכנה כוללת כלים רבי עוצמה וממשק ידידותי ועשיר. מיועדת גם לבוני אתרים חובבים, וגם למקצוענים בתחום. אפשר להגדיר בקלות סרגלי כלים מותאמים אישית, לצפות מיידית בתוצאה, ולהשתמש בסקריפטים שימושיים רבים. לתוכנה מצורפות תוכנות עזר חיוניות, כמו בודק איות. טוב במיוחד הסיוע הידידותי שלה דרך אתר החברה, לעיצוב ולקריאת מדריכי html מעודכנים.

1st page 2000, גודל הקובץ: 5 מגה בייט

http://www.ou.edu/pub/simtelnet/win95/html/1stpage2.zip

Cyberworld Browser הוא דפדפן לגלישה בעולמות תלת ממדיים ברשת, שנוצרו על ידי תוכנה של חברת Cyberworld. בעזרתו אפשר לצעוד בעולמות מפתיעים ומלאי תוכן, תנועה וצליל. בעלי [illegible] מהיר לרשת ייהנו במיוחד מהתוכנה עתירת האפקטים. אפשר לדלג בפשטות מעולם תלת ממדי לעולם דו ממדי, והניווט עצמו יתבצע בדרכים שונות: עכבר, סמן, מקלדת ואפילו ג'ויסטיק. התוכנה חופשית לשימוש וקלת ממדים והיא מהווה גיוון מרענן לגלישה.

Cyberworld Browser, גודל הקובץ: 633 קילו בייט

http://www.cyberworldcorp.com/downloads/CWDWSetup4003.exe

myCaster היא תוכנה משלימה חשובה לניגון, ולהאזנה לקובצי מוסיקה ברשת בטכנולוגיית הזרימה. אפשר לשמוע שפע תחנות שונות ומשונות, לגרור קובצי mp3 או Wav לתוכנה ולשמוע אותם בקלות, לחפש קבצים ולבצע התאמות אישיות רבות להנאה מקסימלית משמיעת מוסיקה ברשת. מי שרוצה ליצור תחנת שידור יוכל לחבר מיקרופון ולשדר. מומלץ לבקר באתר החברה (בגישה ישירה מהתוכנה) לעדכון ברשימת תחנות וערוצי שידור פרטיים מעודכנת. לפי הורדת התוכנה תתבקשו למלא טופס הרשמה קצר. התוכנה חופשית לשימוש.

myCaster, גודל הקובץ: 122 קילו בייט

http://www.mycaster.com/download/myCaster.exe

למשדרגים הידד. אם במוסיקה ובווידיאו עסקינן, קשה להתעלם מגרסה חדשה ומצויינת ל־RealPlayer (ראו גם כתבה בעמ' 12). התוכנה המוצעת בגרסה חופשית, ובגרסה מעט איכותית יותר ב־30 דולר. בגרסאות החדשות יותר ממאה תחנות רדיו ועוד מספר דומה של ספקי תוכן אחרים של שידורים ברשת, וגם כמה שינויים בממשק ועדכונים יומיים לבחירתכם. אפשר לבחור באחת משלוש חבילות: גרסה מינימלית (3.4 מגה בייט), סטנדרטית (7 מגה בייט), או מלאה (7.4 מגה בייט). שתי האחרונות כוללות גם את תוכנת ה־RealJukebox, שיצרה לאחרונה שערורייה ברשת לאחר שנודע שהחברה אוספת דרכה מידע על משתמשים. אפשר להאמין לחברה, או לדלג על תוסף זה.

RealPlayer, גודל הקובץ: 3.4 – 7.4 מגה בייט, בהתאם לגרסה

http://www.real.com/player/index.html

צביקה אלברגר
zvika@haaretz.co.il

קפטן, הצילו!
help@haaretz.co.il

דפדפנים, דואר, זיכרון, וורד, שמות לילדים הולנדים ומידע על האינטרנט – האיש עם השפם שלכם ובשבילכם

לקפטן שלום, במחשבי מותקנים שני דפדפנים: נטסקייפ קומיוניקייטור 4.5 ואקספלורר 4.0. תחילה התקנתי את הקומיוניקייטור ולאחר מכן, באמצעותו, הורדתי את האקספלורר. אני נתקלת בשתי בעיות:

1. כאשר אני שומרת דף רשת (בפורמט HTML ,GIF או כל פורמט אחר), תוך כדי גלישה באקספלורר, ולאחר מכן מנסה לערוך אותו אוף ליין על ידי פונקציית ה־Edit של האקספלורר, נפתח במקומו ה־Composer של הקומיוניקייטור.

2. כאשר אני שומרת דף רשת (גם, בכל פורמט) תוך כדי גלישה בקומיוניקייטור, ולאחר מכן מנסה לפתוח אותו אוף ליין (פשוט על ידי הקלקה פעמיים על הקובץ), הוא נפתח לפעמים על ידי האקספלורר ולפעמים על ידי הקומיוניקייטור. אנא סייע בהתרת הפלונטר. בתודה,

שרון

הקפטן משיב: את התוכנית שבה תשתמש פונקצית ה־Edit באקספלורר אפשר לקבוע מתוך האקספלורר על ידי בחירת העורך המתאים ב: /Editor/ tools/internet options/programs/Html

כאשר את מתקינה דפדפן הוא שואל אותך האם להפוך אותו לברירת המחדל. אפשר לגרום לגולם לעשות זאת שנית על ידי נקיטת הצעדים הבאים:

אקספלורר – עברי ל־ Tools/Internet Options/ Programs/Internet Explorer should check to see whether it is the default browser. הקליקי OK והפעילי מחדש את התוכנה.

קומוניקייטור – מצאי את הקובץ prefs.js, הנמצא קרוב לוודאי מתחת ל־ c:\Program Files\Netscape\Users וערכי אותו באמצעות פנקס הרשימות.

מצאי את השורה הבאה: user_pref ("browser.wfe.ignore_def_check",false); וודאי שהערך בסופה הוא false, אם לא, שני אותו ל־false. אם השורה אינה קיימת הוסיפי אותה בסוף הקובץ. שמרי את הקובץ והפעילי מחדש את הקומוניקייטור.

היי קפטן, אינני יכול להפוך את outlook express לברירת המחדל כתוכנת דואר, ובמקום נפתחת לי תוכנת Outlook Microsoft.

תודה, יורם

הקפטן משיב: היכנס ל־ tools/internet options/programs/Email/ ובחר בתוכנת הדואר הרצויה לך.

קפטן שלום, יש לי מחשב סלרון 333 מגה הרץ, לאחרונה הרחבתי את הדיסק הקשיח ל־20.8 גיגה של יבמ. האם אני יכול להרוויח מהירות מחשב (העלאת חלונות וכו') על ידי הדיסק הקשיח העצום שלי? בתודה,

עופר

הקפטן משיב: כאשר מחשב סובל מבעיית מקום בדיסק הדבר מתבטא במהירותו ולכן ודאי שגודלו של הדיסק אינו מזיק למהירות. בנוסף, דיסק חדיש ומהיר ודאי ישפר את ביצועיו הכלליים של המחשב. עם זאת, לא תרגיש שיפור כמו זה הנובע מהגדלת הזיכרון או מהירות המעבד באופן משמעותי. כאשר משביחים מחשב לצורך שיפור המהירות מתחילים בזיכרון ובמעבד, אלא אם כן מדובר בדיסק משובש במיוחד, איטי במיוחד, או דחוס במיוחד.

שלום קפטן, שידרגתי מוורד 97 לוורד 2000 וכל מספרי הטלפון הפכו סדר מ־9999999-03 ל־9999999-03. יש לי מעל 1000 טלפונים בספר הכתובות. מה אוכל לעשות?

רן

הקפטן משיב: השמועה טוענת שהבעיה נובעת מן המעבר לשיטת ה־Unicode המאפשרת לוורד לתמוך בכל השפות. מעבר לאנגלית באמצעות Shift Alt + Right לפני ההקלדה גורמת לכתיבה נכונה של המספר. לפני שהולכים להקליד מחדש 1000 מספרים אולי כדאי להמתין עוד שבוע־שבועיים עד שמיקרוסופט (או משתמש רב תושייה) יחליטו לפתור את הבעיה. בדוק מדי פעם בכתובת

http://www.microsoft.com/israel/support/faq/faq_word2000.html

כדי לראות מה התחדש.

קפטן שלום, אני מחפש טיימר שיסגור לי את המחשב אוטומטית, אך אינני מוצא. אנא עזור,

ירדן

ה[illegible] משיב: בבקשה

http://www.iraquios.demon.co.uk/shutdown/ WindowsShutdown14Full.exe

---

קפטן שלום, אני מחפש מקור מידע טוב לנושאים כלכליים וכספיים. במיוחד אבקש מידע על חברות, נדל"ן, מימון ופרוייקטים. מנגנוני החיפוש הרגילים, כמו יאהו! ואקסייט, לא מספקים את הסחורה. האם יש מנועי חיפוש מתמחים או שירות (גם בתשלום)?

תודה, ירדן

הקפטן משיב: מאגר מקיף ביותר של מידע בנושאי כלכלה המכיל מיקומים של מאמרים לפי נושאים תמצא בכתובת:

http://www.helsinki.fi/WebEc

קפטן יקר, יש לי מאות Favorites. הייתי רוצה להפוך אותם ל־Bookmarks בנטסקייפ. האם יש דרך יעילה יותר מכתם יבוא באמצעות קובץ?

אורן

הקפטן משיב: התוכנה הבאה תאפשר לך לדלג הלוך ושוב מ־Favorites ל־Bookmarks בלחיצת כפתור:

ftp://ftp.lss.com.au/ftbab.zip

הי קפטן, תהיתי היכן אוכל למצוא שמות לתינוקות – במיוחד הולנדים וישראלים. תודה רבה,

עידו

הקפטן משיב: אם תספר לאתרים הבאים את מספר ההברות, האות הראשונה ומוצא/ דת השם שבו אתה חפץ תקבל רשימת הצעות נאה.

http://homearts.babynamer.com

או

http://www4.parentsplace.com/pregnancy/babynames/finder

שלום, אשמח אם תעזור לי למצוא אתר אשר ייתן לי נתונים על אחוזי התחברות האמריקאים לרשת לאורך עשר השנים האחרונות.

תודה,

מרב

הקפטן משיב: מידע סטטיסטי רב על אודות הרשת תוכלי למצוא בכתובות הבאות:

http://www.commerce.net/research

http://www.statmarket.com

ילדים הולנדים, לעידו

מדור המוסיקה של קפטן אינטרנט

גם שם, הממשלה אשמה

סצינת הרוק הכבד בכוויית, סצינת האמביאנט בעמאן – המדור יוצא למסע דילוגים מדיני, ומופתע

מה אנחנו יודעים על האנשים שחיים בארצות שמקיפות את ישראל? האם הם באמת אותם יצורים דו ממדיים עליהם מדווח אהוד יערי בידענות מעוררת השתאות, החיים בעולם שבו רכבות מדיניות שועטות זו לעבר זו, עגלות משא ומתן נתקעות בבוץ וקלפים מוחזקים צמוד לחזה? ואם השלום כל כך קר, כמו שמספרים, האמנם אין דרך לחמם אותו? אולי האינטרנט יכול לשמש כמין מיקרוגל חדשני, שבעזרתו יחממו אזרחי המזרח התיכון את השלום אינסטנט שמנהיגיהם השאירו במקרר?

מחשבות אלו ריצדו במוחי בשעה שהשתעשעתי באתר הממכר "סקרצ'יט", שמציג מערכת וירטואלית לדי.ג'יי החובב הכוללת שלושה פטיפונים, ערימה של תקליטים להחלפה, סדרה של אפקטים קוליים וערכת תאורה אלמנטרית. אחרי חצי שעה של תרגול הפך חדר העבודה שלי למועדון אנרגטי וחתולתי האפורה הגירה זיעה על הרחבה המאולתרת שמתחת לשולחן.

אך גם בתוך חגיגת הקצב והצבע, הוסיפה הדאגה לשלום האזור לטרוד את שלוותי. ככה זה במזרח התיכון, אי אפשר להתנתק מהפוליטיקה ולהימלט אל עולם של שעשועים דמיוניים. לכן לחצתי על הכפתור השמאלי של העכבר, נטשתי בצער את הבועה המנותקת שבניתי לעצמי, ויצאתי, שוב, למסע דילוגים מדיני.

הפתעות רבות ממתינות למי שיבקר אצל המוסיקאים הפועלים בארצות ערב. גם מי שנזהר מדעות קדומות, יופתע לגלות בכווית להקות רוק כבד, עם גיטרות חשמליות דומיננטיות וחיבה גדולה לאלילי הז'אנר משנות השבעים, או למצוא דווקא בדובאי אמן אמביינט מעודן בשם פאסו, שגדל על ברכי קראפטוורק.

אפילו בעמאן הסמוכה מתפתחת כעת חזית אלקטרונית חדשה, עדיין בתולית ומהוססת, אך כבר מסקרנת ומבטיחה. אלא-ריאב, מוסיקאי שמסתתר מאחורי הכינוי "צ'יפר", ומצהיר אף הוא על חיבה לקראפטוורק, מציע להורדה שלושה קטעים אינסטרומנטלים, שאחד מהם – הנושא את השם "קונסום" – מעיד על כשרון לא מבוטל, וחסרונו היחידי שהוא קצר מדי.

שלושת הקטעים הוקלטו במיצג שערך צ'יפר לפני חודשים אחדים בעמאן, שם מתרכזת על פי עדותו עיקר הפעילות המוסיקאלית של ירדן. "קשה להתייחס למה שקורה בחזית המוסיקאלית כאן כאל 'תנועה'", הוא מדווח, "מדובר בעיקר באינדיווידואלים שפעילותם אקראית ולא ממוקדת. רובם חסידי רוק כבד והבי-מטאל. אנשים עדיין נוטים להתרחק ממוסיקה אלקטרונית משום שכמעט כל מי שרוצים להיות מוסיקאים, טרם הבינו את הצרדים המורכבים שבמפגש בין בני אדם למחשבים. בשורה התחתונה: הם מפחדים. אבל לא צריך להטיל את כל האשמה רק על המוסיקאים. גם הממשלה אשמה, בחוסר הסבלנות שלה ביחס לאמנים".

סימולטור לדי.ג'יי החובב

http://www.turntables.de/scratchit8.htm

שני קטעי רוק כבד מכווית

http://www.mp3.com/regions/middle_east/kuwait

אתר הבית של פאסו מדובאי

http://www.freeyellow.com:8080/members8/passo

שלושה קטעים של צ'יפר מעמאן

http://artists.mp3s.com/artists/43/cipher.html

מי שמעוניין לחמם את השלום באזור, יכול לכתוב לצ'יפר (ומוזמן לשלוח העתק לחתום מטה
al_diablo@hotmail.com

אמיר בן־דוד
amirbd@haaretz.co.il

המכור זה חבר שלו

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והשבוע: **ליאור קפלן**, בחור שעוזר במחשבים

מדריך הטרמפיסט למחשבים, מהחביבים שבאתרי העזר לגולש המתחיל והמתמקצע, קרם עור וסיליקון בזכות מאמציו של תלמיד בית הספר אוהל שם ברמת גן, ליאור קפלן שמו. קפלן, בן שש עשרה וחצי ובכתה יא', הפגין נוכחות בפורום המחשבים של אורט, שם גילה פניות של גולשים המבקשים סיוע בהליכי פירמוט הדיסק הקשיח שלהם. באותה עת הוא עצמו קיבל לידיו מדריך שימושי ללינוקס, והשילוב בין השניים הוליד אתר סיוע, המציע למבקריו עיון חופשי בשפע מדריכים.

השפע הזה כולל יותר מארבעים מדריכים שונים בכל מיני נושאים, החל בהתקנת לינוקס, התקנה ושימוש בתוכנות משרדיות שונות, בנייתה של רשת ביתית והדרכה בשימוש בתוכנות נפוצות באינטרנט כמו MIRC או MSN Messenger. את המדריכים הללו כתבו גולשים בעצמם, כאלה שרכשו התמחויות והם מעוניינים לחלוק את הידע והניסיון שצברו עם אחרים, כל המדריכים ניתנים לקריאה באתר בצורה מקוונת או הורדה חופשית ללא תשלום. קפלן מתחזק רשימת דיוור ישיר, קוראיו הקבועים מקבלים עדכון בדואר אלקטרוני בכל

פעם שלאתר מתווסף מדריך חדש. לא את כל המדריכים הוא כותב בעצמו, חלקם נכתבים על ידי גולשים בעלי ידע בנושאים שונים. קפלן מקפיד על בקרת איכות, על מנת שלאתר יתוספו רק מדריכים ברמה גבוהה.

קפלן מתחזק את האתר בעצמו. הוא נעזר בידידים בכל הקשור לצדדים הגראפיים של האתר הפשוט והבהיר לשימוש. הוא מקדיש שעה בכל פעם על מנת לעדכן את האתר, ועוד פה ושם תיקונים ושיפוצים, לפחות פעם בשבוע. למרות גילו הצעיר הוא גולש ותיק "אני כבר גולש שלוש וחצי שנים, אבל רק שנתיים וחצי מהן אני מחובר מהבית", הוא נזכר. הוא שולט בשפת HTML, שאותה למד על בוריה לפני למעלה משנתיים, וזוכר את עצמו כותב תוכניות ואתרים עוד כשהיה לו מחשב 386 ישן ומקרטע. את רוב ההחלטות המקצועיות באתר אין לו בעיה לקבל בעצמו, הוא מתייעץ לעתים בדני גולדנר, המוכר בכינוי "המכור לאינטרנט". קפלן הוא גם חבר פעיל ב-Club-Ort PC, מועדון המחשבים של רשת אורט, וחוץ מאינטרנט הוא אוהב קולנוע.

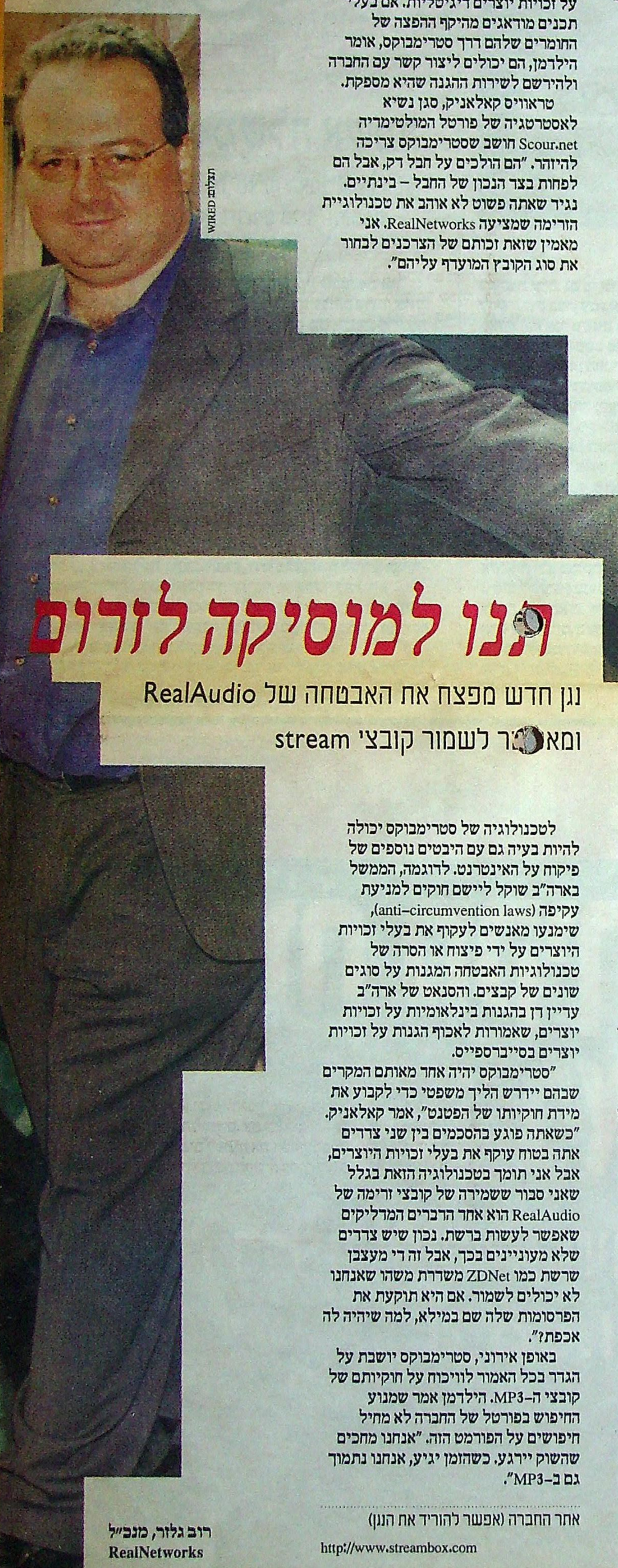
אתר המדריכים שלו נדד במשך ארבעה חודשים בין כתובות שונות עד שהתייצב בדומיין משל עצמו, והוא עתה כה ידידותי למשתמש, מספק את כל תוכנות העזר לצפייה במסמכים ואת כל ההסברים הדרושים לשימוש עצמאי במדריכים, עד כי גם הדיוטות יוכלו להשתמש בו בקלות. קפלן, אגב, משאיר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו בכל עמוד ועמוד, מתוך כוונה טהורה לעמוד לרשות מי שיש לו שאלות נוספות.

http://www.guides.co.il

דפנה לוי־ינוביץ
daphna@haaretz.co.il

תנו למוסיקה לזרום

נגן חדש מפצח את האבטחה של RealAudio ומאפשר לשמור קובצי stream

צילום: WIRED

רוב גלזר, מנכ"ל RealNetworks

Wired

בסטרימבוקס, חברת תוכנה מרדמונד, סבורים שהגיע הזמן ש-RealNetworks, יצרנית טכנולוגיית ה-RealAudio, תיתן למוסיקה לזרום בחופשיות. סטרימבוקס פיתחה שיטה לחדור את ההצפנה של RealAudio, כך שהמשתמשים - ולא בעלי התכנים - יוכלו להחליט מתי, איפה ואיך הם רוצים להאזין למוסיקה שהם מורידים למחשב.

לצד הפורמט של RealAudio, MP3 הוא הפורמט הנפוץ ביותר ברשת להאזנה למוסיקה. אבל בניגוד ל-MP3, לקבצים של RealAudio יש מנגנון אבטחה מובנה המאפשר לבעלי התכנים לפקח על הפצתם, כך שהם יכולים להחליט אם קובץ ספציפי יהיה ניתן להורדה לדיסק הקשיח, לניגון בטכנולוגיית זרימה (streaming), או ל-preview בלבד. ה"מרטש" (ripper) של סטרימבוקס מפצח את שכבת האבטחה של RealNetworks, ומאפשר למשתמשים לפענח את הצופן של קובצי RealAudio ו-G2 המקודדים להאזנה בטכנולוגיית זרימה בלבד, ולשמור אותם בדיסק הקשיח בפורמטים של MP3 או של הנגן של מיקרוסופט.

בוב הילדמן, מנכ"ל סטרימבוקס, אומר שצרכנים נוטים כיום לראות במחשב שלהם פלטפורמות בידור, ולכן יש סיבה טובה מאוד לספק להם אפשרות בחירה בעניין האחסון והתזמון של המוסיקה שהם מאזינים לה. "יש לנו יותר מ-3,500 תחנות רדיו וטלוויזיה באינטרנט, שערוכות לפי מפתח בפורטל המולטימדיה של החברה, StreamSearch. מבחינת המוצר, פיתחנו טכנולוגיית פענוח שמפענחת RealAudio ו-G2. את הטכנולוגיה הזאת יישמנו במוצר שאנו מכנים Streambox Ripper", מסביר הילדמן. והאתר של החברה מכריז: "הורידו קובצי RealAudio ו-RealMedia באותה קלות שבה אתם מורידים כל קובץ אחר, ואז תיהנו מהיתרונות של זרימה בלתי מופרעת המנוגנת הישר מהדיסק הקשיח שלכם".

אז מה קורה לשכבת האבטחה של Real כשסטרימבוקס שמה את ידיה על הקבצים? "הנגן של סטרימבוקס מנווט בתוך תהליך ההצפנה של הקבצים", מסביר הילדמן. ובמלים אחרות, הוא מפשיט את שכבת האבטחה שמגנה על הקבצים ועל מבנה ההפצה שלהם, והופך אותם למדיה הניתנת להעברה מפורמט לפורמט בכל עת.

אבל האם זה חוקי?

פיטר זאבאלוס, הדובר של חברת RealNetworks, אמר בעניין זה: "מערכת המדיה שלנו מתוכננת לאפשר למחבר המוסיקה לקבוע אם תוכן מסוים יהיה ניתן להורדה או לניגון בלבד, והחוזים שלנו עם בעלי התכנים מגינים על האופציה הזאת. אם מישהו עושה משהו כדי לחתור תחת ההסכמה הזאת, הרי שהוא גורם להפרת החוזים בינינו לבין המפיצים, ואנחנו ניאלץ מצדנו לפתוח בהליכים נגדו".

אבל מכיוון שהטכנולוגיה של סטרימבוקס פותחה באופן בלתי תלוי ב-RealNetworks, הילדמן אומר שהחברה לא הפרה מצדה שום תנאים חוזיים. כמו שהוא רואה את הדברים, אם מציבים ברשת קובץ מוסיקה, לאנשים יש את הזכות לבחור באיזה פורמט הם רוצים להאזין לו. כדי לטפל בהגנה על זכויות היוצרים של הקבצים שעוברים דרך היישום שלהם, סטרימבוקס בונה מערכת משלה לשמירה על זכויות יוצרים דיגיטליות. אם בעלי תכנים מודאגים מהיקף ההפצה של החומרים שלהם דרך סטרימבוקס, אומר הילדמן, הם יכולים ליצור קשר עם החברה ולהירשם לשירות ההגנה שהיא מספקת.

טראוויס קאלאניק, סגן נשיא לאסטרטגיה של פורטל המולטימדיה Scour.net חושב שסטרימבוקס צריכה להיזהר. "הם הולכים על חבל דק, אבל הם לפחות בצד הנכון של החבל - בינתיים. נגיד שאתה פשוט לא אוהב את טכנולוגיית הזרימה שמציעה RealNetworks. אני מאמין שזאת זכותם של הצרכנים לבחור את סוג הקובץ המועדף עליהם".

לטכנולוגיה של סטרימבוקס יכולה להיות בעיה גם עם היבטים נוספים של פיקוח על האינטרנט. לדוגמה, הממשל בארה"ב שוקל ליישם חוקים למניעת עקיפה (anti-circumvention laws), שימנעו מאנשים לעקוף את בעלי זכויות היוצרים על ידי פיצוח או הסרה של טכנולוגיות האבטחה המגנות על סוגים שונים של קבצים. והסנאט של ארה"ב עדיין דן בהגנות בינלאומיות על זכויות יוצרים, שאמורות לאכוף הגנות על זכויות יוצרים בסייברספייס.

"סטרימבוקס יהיה אחד מאותם המקרים שבהם יידרש הליך משפטי כדי לקבוע את מידת חוקיותו של הפטנט", אמר קאלאניק. "כשאתה פוגע בהסכמים בין שני צדדים אתה בטוח עוקף את בעלי זכויות היוצרים, אבל אני תומך בטכנולוגיה הזאת בגלל שאני סבור ששמירה של קובצי זרימה של RealAudio הוא אחד הדברים המדליקים שאפשר לעשות ברשת. נכון שיש צדדים שלא מעוניינים בכך, אבל זה די מעצבן שרשת כמו ZDNet משדרת משהו שאנחנו לא יכולים לשמור. אם היא תוקעת את הפרסומות שלה שם במילא, למה שיהיה לה אכפת?".

באופן אירוני, סטרימבוקס יושבת על הגדר בכל האמור לוויכוח על חוקיותם של קובצי ה-MP3. הילדמן אמר שמנוע החיפוש בפורטל של החברה לא מחיל חיפושים על הפורמט הזה. "אנחנו מחכים שהשוק יירגע. כשהזמן יגיע, אנחנו נתמוך גם ב-MP3".

אתר החברה (אפשר להוריד את הנגן)

http://www.streambox.com

לא מנומס, אבל נשמע מצוין

באינטרנט, הטכנולוגיה יותר חזקה מיכולת הפיקוח

קיימים שני סוגים של טכנולוגיות להצגת קובצי וידיאו ואודיו ברשת. הסוג הראשון מתייחס לאינטרנט כתחנת ביניים, שבה שוהים הקבצים עד שהם מגיעים ליעדם האמיתי – הדיסק הקשיח של המשתמש. ברגע שהקבצים מורדים מהרשת ומאוחסנים בדיסק הקשיח, בעל הדיסק הקשיח מקבל שליטה מלאה בהם: הוא יכול להשמיע אותם שוב ושוב, לצרוב אותם על דיסק, להעביר אותם לפורמט אחר, לשלוח אותם בדואל – וגם לזרוק אותם לפח. הדוגמה המובהקת והנפוצה ביותר של טכנולוגיה זו היא MP3, אבל שייכים לה גם קובצי WAV, קובצי Quicktime (לפחות הישנים יותר) ועוד.

הטכנולוגיה מהסוג השני, המכונה טכנולוגיית זרימה, מאפשרת למשתמש לשמוע או לראות את הקובץ, בלי לנכס אותו לעצמו. השיר, תוכנית הטלוויזיה, הסרט או שידור הרדיו מנוגנים אמנם דרך הדיסק הקשיח, אבל הם משתמשים בו רק כתחנת מעבר: כל צליל מוחק את הצליל שהושמע לפניו, כך שבסיומו של התהליך לא נשאר בדיסק הקשיח שום זכר למה שעבר עליו. לסוג הזה שייכים

קובצי RealVideo, RealAudio ו-G2.

בשני המקרים המשתמש זוכה לשמוע את מה שהוא רוצה, אבל בשלושה הבדלים משמעותיים מבחינת זמן הורדה, מקום אחסון, ושליטה על התוכן. טכנולוגיית ההורדה מחייבת זמן הורדה (ממושך מאוד לעתים) ושטח אחסון ניכר אבל היא משאירה את הקובץ אצל המשתמש. שיטת הזרימה, לעומת זאת, עוברת על סיפוק מיידי, לא דורשת מקום אחסון, אבל אי אפשר לשמור את תוצאותיה.

במקור, הטכנולוגיות השונות נוצרו כדי לשרת שני סוגים שונים של קובצי אודיו ווידיאו. מי שאוהב שיר מסוים, סביר להניח שירצה לשמור אותו בדיסק הקשיח שלו וגם לא אכפת יהיה לו לחכות בשבילו קצת. לעומת זאת, למי שרוצה לשמוע שידורי רדיו באמצעות האינטרנט, אין שום אינטרס לשמור בדיסק הקשיח שלו עשרות ג'יגה בייטים של אינפורמציה שהיא חסרת ערך אחרי השידור המיידי שלה.

עד כאן לרווחת הגולש. מכאן והלאה שם המשחק הוא, כמובן, שליטה. שימוש בטכנולוגיית זרימה משאירה את השליטה על התוכן בידי בעל זכויות היוצרים (או החברה בעלת הפורמט, כמו RealAudio). דייוויד בואי מוכן, למשל, שההופעה המצויינת שלו תשודר בסטרים חד פעמי, אבל כל מי שירצה לשמוע אותה שוב, יואיל בטובו לרכוש את הדיסק. זהו, כמובן, גם מקור הוויכוח על קובצי ה-MP3, שברוב המקרים לוקחים קובץ בפורמט שאמור לשמר את השליטה אצל בעל זכויות היוצרים (למשל שיר מסי־די) ומעבירים אותו לפורמט שכל אחד יכול לאחסן אצלו במחשב.

הנגן החדש של סטרימבוקס עושה את אותו הדבר, רק לקובצי זרימה של RealAudio, שעד עכשיו היו חסינים מבחינת העתקה ושמירה. דייוויד בואי, אומרים בסטרימבוקס, יכול להגביל את ההפצה של ההופעה שלו עד מחר, אבל ברשת מי שקובע הם הגולשים. אם הם רוצים לשמור את ההופעה ולשמוע אותה 700 פעמים, הם מוזמנים לפתוח את הסטרימבוקס ריפר, להוריד ודרכו את ההופעה, לשמור אותה לדיסק הקשיח בתור MP3, ואחר כך לנגן אותה, לצרוב אותה על דיסק, לשמוע אותה ב-MPMan וחוזר חלילה. הבונוס הגדול הוא שבדרך הזאת נפטרים מההפרעות והשיבושים שמלווים בדרך כלל קבצים שזורמים במחשב בגלל עומס על הרשת או חיבור איטי.

הטריק החדש של סטרימבוקס מגביר את הבלבול בתחום זכויות היוצרים ברשת. כיום, השורה התחתונה והמעשית של הוויכוח הזה היא שברגע שהטכנולוגיה קיימת, אי אפשר לעצור אותה. האינטרנט הוא עדיין מריום שניתן לפיקוח מוגבל ביותר, אם בכלל, וזה לא בגלל שאין מי שמעוניין או שמנסה להטיל פיקוח כזה. עיתונים מכובדים יכולים להימנע מלטפל בסוגיות מסוימות אבל הן יצוצו ברשת, בתי משפט יכולים להטיל צווי איסור פרסום והצנזורה יכולה לאסור פרסומים כאלה או אחרים, אבל הרשת היא מקום שכל אחד יכול לאוורר בו את המידע שיש לו. ובנוגע לזכויות יוצרים – הסכמים יכולים להיחתם בין יוצרים לחברות תקליטים, בין זמרים ליוצרי פורמטים, אבל תמיד יהיה מי שיצליח לשבור את הקוד, לפצח את האבטחה ולהעלות את התכנים למקום שממנו כל אחד יכול לקחת אותם הביתה.

אז נכון שהרשת עוד לא קיימה את רוב המהפכות הדמוקרטיות שצפו לה בראשית ימיה, אבל היא לפחות מביאה לכם את המוסיקה שאתם רוצים, למקום ולזמן שאתם רוצים לשמוע אותה בהם, וגם זה לא מעט.

http://www.streambox.com

נטע גורביץ'

הקפטן משאיר טיפ

הגרסה החדשה של RealPlayer עושה המון דברים. טיפים למשדרגים מתחילים

א. התצוגה הרגילה של סייר החלונות בחלונות 98 כוללת רק את שמות הקבצים, ללא סיומות כגון zip ,jpg וכו'. כדי להפוך את האינפורמציה הזו לזמינה בוחרים בתוך סייר החלונות options view/folder, בוחרים view, ומסירים את הסימון ליד "Hide file extensions for known file types". הגרסה החדשה של RealPlayer היא גרסה 7.0 בטא, שהועלתה לרשת ב-7 בנובמבר. גודל הקובץ המלא להורדה הוא 7.4 מגה בייט (זמן הורדה – כ-35 דקות במודם 28.8). יש גם גרסאות קטנות יותר, ראו מדור "נבדק", עמ' 10.

ב. RealPlayer 7 תומך בקובצי RealVideo, RealAudio ו-RealG2 עם פורמט פלאש. על ידי התקנה של פלאג־אינים מתאימים אפשר להרחיב את התמיכה שלו גם ל-Liquid Music Player, Midi, AVI, WAV, JPEG, GIF, Screenwatch, MP3, RealPix, RealText ועוד. כדי לראות באיזה פורמטים תומך הנגן שלכם נכנסים ל-View/Preferences/Upgrade, ובתיבה RealPlayer Plug־ins לוחצים על הכפתור Settings.

ג. בכל פעם שמופיע שדרוג לנגן, RealPlayer מודיע על כך למשתמשים על ידי הבהוב של האייקון הכחול בשורת המשימות (סרגל הכלים בפינה הימנית התחתונה של המסך). מי שמוטרד מהודעות השדרוג התכופות יכול לבטל את הפונקציה על ידי כניסה ל-View/Preferences/General. לוחצים על כפתור ה-Settings ליד תיבת ה-StartCenter ובתיבה שנפתחת מסירים את הסימון ליד Enable StartCenter. מאשרים, ומאשרים שוב.

ד. אחרי שמסירים את השדרוג האוטומטי, כדאי בכל זאת לברר מדי פעם מה קורה על ידי כניסה ל-Help/Check For Update.

ה. ככל שעובדים על יותר חלונות פתוחים בזמן שמקשיבים למוסיקה ב-RealPlayer, הביצועים יורדים: החלונות הפתוחים בולעים את רוחב הפס הדרוש לו לשמור על ביצועים סבירים. עוד דרכים לשפר את האיכות ולהאיץ את המהירות: כדאי לסגור תוכנות שפתוחות במקביל לדפדפן, ולהאזין לא בשעות השיא – מי שמקשיב מישראל לשידורים מצפון אמריקה ייהנה מהאזנה בעיקר משעות הלילה ועד הצהריים.

ו. מי שנתקל בבעיה הפוכה – הנגן מאט את העבודה של תוכנות אחרות במחשב – יכול להקטין את המשאבים שהנגן רשאי לצרוך. נכנסים ל-View/Preferences/Performance ומסיטים את כפתור ה-Playback performance שמאלה. כעיקרון, כדאי לזכור שקובצי וידיאו רחבי פס מגבירים את העומס על הנגן יחסית לקובצי אודיו.

ז. כשמנגנים באמצעות ה-RealPlayer קובץ MP3, אי אפשר להשתמש בפונקציות ה-Search או ה-Fastforward. RealPlayer מזהה קובצי MP3 כשידורים חיים, ומנטרל את האפשרויות האלה.

ח. את רוחב הפס של כל שידור בזמן אמיתי אפשר לראות דרך View/Statistics.

ט. את תחנות הרדיו אפשר למיין לפי ז'אנר, ארץ ועוד. נכנסים ל-Stations ובוחרים את האופציה המועדפת ב-Sort Stations.

י. את צבע הטקסט בתחתית הנגן (העוקב אחרי הסטטוס של השידור) אפשר לשנות: View/Preferences/Display/Colors.

יא. דרך View/Preferences/Display אפשר גם להגדיל את גודל המסך עד לחלון מלא. בתיבת ה-Full Screen לוחצים על כפתור ה-Test Full Screen. RealPlayer יבחן את האופציה על המסך, ויקבע מהי הקונפיגורציה האופטימלית בשבילכם.

יב. הגרסה המקצועית של הנגן מאפשרת לשנות את הפורמטים של קובצי וידאו ואודיו, אבל גם מי שמשתמש בגרסה החינמית יכול להפוך קובצי רילאודיו ל-WAV באמצעות התוכנה הקטנה Ra2Wav של 2B Systems. את הדמו אפשר להוריד בכל אחד מאתרי ההורדות הגדולים.

יג. ספקי תכנים מסוימים מספקים את אותו מידע בכמה שפות. מי שמעדיף את האופציה העברית, אם אפשר, יכול להיכנס ל-View/Preferences/Content, ולבחור בעברית בתיבה Languages.

יד. Take5 הוא שירות חדש של רילפלייר – מקבץ יומי של קליפים בתחומים שונים. מי שרוצה לנסות יכול ללחוץ על האייקון של השירות בפינה הימנית העליונה של הנגן.

טו. כל פעם שקורה בעולם משהו חשוב, יופיע הבהוב צהוב על האייקון של הנגן בשורת המשימות. לחיצה כפולה תפתח מבזק בטקסט. מי שמעדיף לקבל מידע ממקורות אחרים יכול לבטל את ההתרעות (וגם את Take5) דרך View/Preferences/Content. לוחצים על כפתור ה-Settings ליד News and Entertainment Flashes, ובתיבה שנפתחת מסירים את הסימון. מאשרים פעמיים.

טז. אפשר להקטין את התוכנה. עוברים ל-Compact Mode – הכפתור הימני מבין השלושה הנמצאים בפינה הימנית העליונה של הנגן.

יז. הכפתור משמאלו פותח את RealCreator, תוכנה ליצירת דפי רשת עם מולטימדיה. וזה שמשמאלו – את RealJukebox, שמאפשר להקליט מוסיקה לדיסק הקשיח, ליצור רשימות שירים ועוד

יח. עכשיו כבר ידוע שחלק מהמידע על השימוש ב-RealJukebox עבר מהמחשב של המשתמש לרילנטוורקס. אחרי שהחברה ספגה ביקורת על הפרת פרטיות משתמשיה היא העלתה לרשת טלאי שמשבית את עבודתו של ה-GUID, שאשם בכל זה. אפשר להוריד את הטלאי בכתובת
http://download.cnet.com/downloads/0-10080-100-1427381.html

יט. אזהרה קטנה למי שמשתמש ב-RealPlayer לצפייה בסרטים מסוגים שנויים במחלוקת: אין שום אפשרות לנקות את הכתובות שנאגרות ב-Location Bar של הנגן. כל מי שיציץ שם, יידע בדיוק איפה ביקרתם.

כ. רילפלייר יכול לעבוד גם מאחורי FireWall. הוראות על הקונפיגורציה ההולמת את קיר האש שלכם אפשר למצוא בכתובת
http://service.real.com/firewall/index.html

כא. קיצורי דרך שימושיים:
CTRL + חץ למעלה – מגביר את הווליום
CTRL + חץ למטה – מחליש את הווליום
CTRL + P – Play
CTRL + S – Stop
CTRL + R – Record
CTRL + חץ שמאלה – Rewind
CTRL + Shift + חץ שמאלה – Super Rewind
CTRL + חץ ימינה – Fast Forward
CTRL + Shift + חץ ימינה – Super Fast Forward
CTRL + L – Open Location
CTRL + N – תצוגה רגילה
CTRL + M – תצוגה מוקטנת
CTRL + H – חיפוש
Alt + F4 – סוגר את הנגן

עדיעת הגולשים

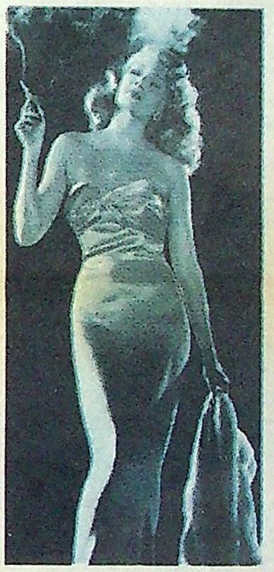
אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

עישון • תיירות • בריטניקה • צליינים • דניס ריצ'ארדס

עישון

מעשני כל העולם, שנמאס להם להיות מוקצים מחמת המיאוס, מתאגדים ברשת כדי להתקומם נגד חוקים נוגדי עישון, ומגמות חברתיות דומות. Forces, מעין פורטל לשוחרי עישון מכל הסוגים, מציע פורום, מאמרים, קריקטורות, המלצות על ספרים, עצות למטיילים המחפשים מלונות וחברות תעופה ידידותיים למעשנים, ועוד

http://www.forces.org

"הזוהר ההוליוודי" מוקדש לטיפוח מיתוס המעשנים הסקסיים בקולנוע. האתר מביא תמונות ותיאורים של סצינות מפורסמות בסרטים שבהן נראים כוכבים מכל התקופות כשבפיהם סיגריה, סיגר או מקטרת. מאגר המידע מאפשר חיפוש לפי שמות השחקנים, הסרטים, פסקולים וכדומה. כולל עדכונים שוטפים, קטעי וידיאו ומוסיקה וחדר צ'ט

http://kohary.simplenet.com
/smoke.htm

"אגף המעשנים" – אתר אסרטיווי המפרט את זכויות המעשנים ומשמש להם פורום להעלות עשן

http://www.smokingsection.com

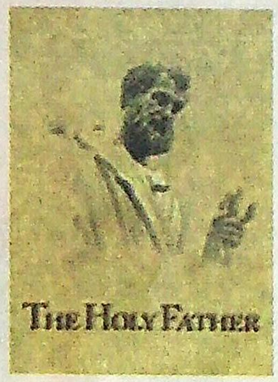
הפורטל הסטייליסטי
סמוקרס.קום, מקשר לאגודות של חובבי עישון המייבאים את הרעל האישי שלהם מהקצה השני של העולם, תמורת ממון רב

http://www.smokers.com

הסיבות לעישון, עובדות, מספרים, מחקרים ופרסומות נאות

http://www.kidon.com/smoke

אתרים חדשים

לקראת הצפת הארץ בצליינים, שווה לעיין באתר ההתגלות החדשה

http://www.newadvent.org

פרק ראשון מספרה החדש
של נילי לנדרסמן, "נערתו", אפשר לקרוא, ובחינם, באתר של "מיתוס"

http://www.mitos.co.il

אתר תיירות חדש של נענע
Tourtime שמו. יש שם הכל

http://tourtime.nana.co.il

גם קניון ביטוח עברי מקוון

http://www.bshop.co.il

הקרן הישראלית למען ילדים בסיכון

http://www.koshernosh.com
/tffcar/tffcar.htm

פי־סי אקשן, בקרוב בגרסת פלאש

http://www.pc-action.co.il

המצב

1. במשאל המגזין המקוון "האייל הקורא"

**http://www.haayal.co.il/
story.php3?id=73**

התקבלו השבוע 29 תגובות בנוגע לשאלת נחיצותם של צווי איסור פרסום. שבע מהן שללו שימוש בצווים, חמש תמכו וארבע אמרו שמקובל עליהם שימוש בצווים במקרה של חציית כביש מסוכנת

2. בפורום המוסיקה הישראלית של נענע

**http://forums.nana.co.il/
showmsg.asp?id=31575**

ייסדה השבוע הקוראת זולי את "אבודים בחושך", פנתיאון ליצירות מופת שנעלמו מעין הציבור

אתר השבוע

האנציקלופדי

תהליך הלידה המיוסר של האתר הפתוח של האנציקלופידה בריטניקה הסתיים, כך נראה, והאתר שהתמוטט מעומס מבקרים שב לרשת. מעוצב, בהיר ונוח לעיון, ובעיקר מכיל מידע רב בהמון תחומים שונים. האתר מתעדכן תכופות, מאובזר במאמרי חדשות ופרשנות וגם בתמונות לרוב

ttp://www.britannica.com

הדינוזאורי

קוראים להן ג'בריות והן מין לטאות ענק דינוזאוריות מקסימות שחיו לפני 135 מיליון שנים. האתר הוא חגיגה לשוחרי הדינוזאורים ויש בו המון תמונות, תצוגה מרתקת של אורח החיים, הסביבה, המנהגים והמזון של חיות הענק הללו, דיווחים של חוקרים, ואפילו הסברים כיצד לבטא את השמות הלא שגרתיים שלהן והנחיות איך לבנות דגמים מוקטנים בבית

http://www.jobaria.org

מילון

fnord. אחת המלים הבודדות שאיש ממילונאי הרשת לא הצליח להגדירה, אם כי המילון הנודע Whatis טוען כי היא רבת משמעות. המלה הופיעה לראשונה במאמר מאת רוברט אנטון וילסון, ומאז יש לה גדודי מעריצים שאף מקדישים עמודי רשת רבים לדיונים בשאלת פירושה. בין ההצעות שעלו: "פנורד" הוא הרווח שבין הפיקסלים על צג המחשב, "פנורד" הוא ראש הזוווו ב"ורוווום" שמשמיעות מכוניות מרוץ, "פנורד" הוא המספר הקטן ביותר שגדול מאפס, ועוד. לפרטים נוספים:

http://www.odyssee.net/
~fnord/fnord.html

יומן

רביעי 24.11

04:00 צ'ט עם השחקן ברנדון פהר (רזוול)

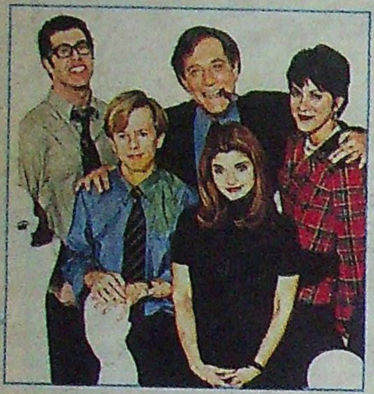
http:/ /www.react.com

04:00 צ'ט עם צ'רי אוטרי ("תתרוג אותי וזהר")

http:/ /www.tvguide.com/chat

05:00 צ'ט עם השחקן אנטוניו סבטו

http:/ /chat.yahoo.com/c/events/info/112399sabato.html

חמישי 25.11

02:00 ראיון בשידור חי עם להקת ביוהזרד

http:/ /rollingstone.tunes.com/sections/performance/text/default.asp?afl=

שבת 27.11

02:00 הופעה של קירסטין הירש

http:/ /rollingstone.tunes.com/sections/performance/text/default.asp?afl=

שני 29.11

04:00 הופעה חיה של אינדיגו גירלז

http:/ /www.liveconcerts.com

שלישי 30.11

02:00 צ'ט עם הסופרת ג'מייקה קינקייד

http:/ /www.barnesandnoble.com

03:00 צ'ט עם טופר גרייס ("מופע שנות השבעים")

http:/ /chat.yahoo.com/c/events/calendar.html

04:00 צ'ט עם הסופרת האמריקאית אליזבת הידון על ספרה "רפסודי"

http:/ /www.borders.com/netcafe/future.html

תראו מה שמעבר הבי"א על...

- http:/ /host.bip.net/denise.richards
- http:/ /great-actress.com/denise/main.html
- http:/ /www.geocities.com/TimesSquare/Arcade/7630
- http:/ /www.geocities.com/Hollywood/Theater/8321
- http:/ /www.homunculus.com/icons/richardsdenise/RichardsInfo.html
- alt.fan.denise-richards

דניס ריצ'ארדס

הדוגמנית/שחקנית דניס לי ריצ'ארדס נולדה ב-17 בפברואר 1972 בעיירה דאונרס גרוב, שיקאגו, למשפחה ממעמד הפועלים. בגיל העשרה שלה עברה משפחתה לסן דיאגו, קליפורניה, שם סיימה ריצ'ארדס את לימודיה התיכוניים.

בתום הלימודים, עברה ריצ'ארדס לניו יורק במטרה ברורה – להפוך לדוגמנית מצליחה. היא דיגמנה בקביעות בתצוגות אופנה ביפאן, פאריס וניו יורק, זכתה בחוזה עם חברת הקוסמטיקה בון־בל, והרבתה לדגמן בגדי ים במגזיני אופנה שונים. בשל גובהה הצנוע יחסית (167 ס"מ), נחסמה בפניה הכניסה למועדון דוגמניות העל.

לאחר שמיצתה את עולם הדוגמנות, החלה ריצ'ארס להתעניין בקריירת משחק. היא נרשמה ללימודי משחק מקצועיים בלוס אנג'לס, והחלה לחפש עבודה בתחום. היא לא הצליחה לזכות בתפקידים רציניים, אבל לוהקה לתפקידי אורח קטנים בסדרות טלוויזיה כמו "מלרוז פלייס" "נשואים פלוס", "לואיס וקלארק", ו"סיינפלד".

בשנת '97 חלה תפנית משמעותית בקריירה שלה, כשלוהקה לתפקיד ראשי בסרט המדע בדיוני "גברים בחלל". הסרט אמנם לא זכה להצלחה קופתית מרשימה, אך פתח בפניה דלתות רבות בתעשייה. הסרט הבא בהשתתפותה היה המותחן "משולש פראי", לצד קווין בייקון ומאט דילון. הסרט כלל גם סצינת מין לוהטת עם נב קמפבל ("שולחן לחמישה") ומאט דילון. הסרט הפך את ריצ'ארדס לסמל מין.

רשת האינטרנט שופעת בתמונות של ריצ'ארדס. לפי מנוע החיפוש "All the web" מוזכר שמה ב-8,456 דפי אינטרנט. בקבוצות הדיון השונות היא זוכה ל-5,909 אזכורים.

ריצ'ארדס היא חובבת אגרוף מושבעת (כך היא שומרת על גזרתה). השחקניות חביבות עליה ביותר הן סוזאן סרנדון, ג'סיקה לאנג, קים בייסינג'ר ומישל פייפר. היא עצמה לא מחפשת תפקידי אופי כבדים ומעדיפה לשחק בקומדיות. תוכניותיה לעתיד הן להקים חברת הפקה עצמאית ולביים את סרטיה. עד שיתגשמו שאיפותיה הרבות אפשר לחזות בה בסרט החדש מסדרת ג'יימס בונד, "העולם אינו מספיק", כנערת ג'יימס בונד החדשה.

המצער

עשרת האתרים הפוליטיים הפופולריים על פי

http:/ /www.10-best.com

- http:/ /www.rockthevote.org
- http:/ /www.talkspot.com
- http:/ /www.rnc.org
- http:/ /www.democrats.org/index.html
- http:/ /www.forbes2000.com
- http:/ /www.nra.org
- http:/ /www.politics1.com
- http:/ /cnn.com/ALLPOLITICS
- http:/ /moon.thorn.net/~politics
- www.whitehouse.gov/WH/Welcome.html

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לוויינוביץ